

เรื่อง

ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์

ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา จังหวัดสตูลและจังหวัดนราธิวาส

THE STUDY ON THE AGRICULTURAL TEACHERS' NEEDS FOR
LEARNING AND TEACHING DEVELOPING IN AGRICULTURAL SUBJECTS
OF SECONDARY EDUCATION IN LEVEL STUN AND NARATHIWAT PROVINCES

โดย

นายเสกสันต์ อาการส

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม

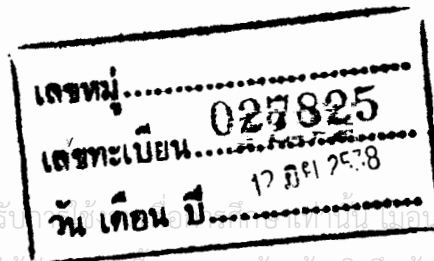
สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าคุณทหารลาดกระบัง

ปีการศึกษา 2537

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ภายในเท่านั้น ไม่ควรนำออกไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เนื้อความย่อปัญหาพิเศษ

นายเสกสันต์ อาการส

ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช

เรื่อง ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ผู้สอน
วิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาจังหวัดสุทลและจังหวัดนราธิวาส

THE STUDY ON THE AGRICULTURAL 'TEACHERS' NEEDS FOR LEARNING
AND TEACHING DEVELOPING IN AGRICULTURAL SUBJECTS OF
SECONDARY EDUCATION IN LEVEL SATUN AND NARATHIWAT PROVINCES

การศึกษาเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานภาพทั่วไป ของครู-อาจารย์
ที่สอนวิชาเกษตร แสดงความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอน พร้อมทั้ง
ปัญหาอุปสรรค ต่าง ๆ และข้อคิดเห็นด้านการเรียนการสอนวิชาเกษตร การ
ศึกษาเริ่มจากการค้นคว้า ตำรา เอกสาร ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย เพื่อนำมาเป็น
แนวคิดของการวิจัย และสร้างแบบสอบถาม ประชากรคือ ครู-อาจารย์ ที่สอนวิชา
เกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดสุทล และจังหวัดนราธิวาส มีทั้งหมด 31
โรงเรียนมีครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตร 61 คน วิธีรวบรวมข้อมูลโดยการนำแบบ
สอบถามส่งด้วยตนเองและขอรับคืน แบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมด 35 ชุด คิดเป็น
ร้อยละ 60 นำข้อมูลที่ได้มาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ (%) หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)
และจัดอันดับความสำคัญ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลการศึกษาพบว่า ครู-อาจารย์ ที่สอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่ เป็นเพศชายที่สมรสแล้ว มีอายุระหว่าง 31-35 ปี นับถือศาสนาพุทธ อายุราชการระหว่าง 11-15 ปี ส่วนใหญ่ จบปริญญาตรีวิทยาศาสตร์บัณฑิตตำแหน่งอาจารย์ 2 หน้าที่อื่น ๆ นอกเหนือจากการสอนส่วนใหญ่จะเป็นครูประจำชั้น ม.2 จำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์ระหว่าง 8-14 คาบ จำนวนนักเรียนที่สอน 21-30 คนต่อห้อง และจำนวนครูไม่พอจึงทำให้ต้องสอนวิชาอื่น ๆ ส่วนใหญ่จะไม่เคยได้เข้ารับการอบรมด้านเทคนิคการสอน มีความสนใจงานเกษตร การจัดกิจกรรม ช.ก.ท สาขาผลิตพืชมากที่สุด และพอใจที่จะสอนวิชาเกษตร และต้องการพัฒนา ปรับปรุงการสอนให้ดียิ่งขึ้น

โรงเรียนส่วนใหญ่เปิดการสอนวิชาเกษตร จะกำหนดรายวิชาที่จะเปิดสอนแล้วให้นักเรียนเลือก ความตั้งใจของนักเรียนส่วนใหญ่ ตั้งใจแต่ไม่มากนัก จำนวนกลุ่มนักเรียนไม่เกิน 20 คน จำนวน เหมาะสมดีแล้ว จำนวนห้องเรียนมีไม่เพียงพอ การกำหนดเนื้อหาจะต้องกำหนดจัดเตรียมเอง และได้มีการทำแผนการสอนล่วงหน้าไว้ และจัดสถานที่ฝึกปฏิบัติงานของวิชาเกษตร ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติงานเกษตร เกี่ยวกับการปลูกพืชผักสวนครัว และการเพาะเห็ดอย่างง่าย นักเรียนทุกคนมีความสนใจ

ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง จะมีปัญหาเรื่อง ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรมีงานอื่นที่จะต้องรับผิดชอบมากนอกเหนือจากการสอน มีปัญหาด้านการจัดสถานที่ปฏิบัติงานเกษตร ตลอดจนอาคารสถานที่ในโรงเรียน รวมถึงสภาพสิ่งแวดล้อม และขาดแหล่งน้ำในการเพาะปลูกพืชและ เลี้ยงสัตว์ เป็นปัญหามากที่สุด

ส่วนความต้องการด้านการพัฒนาการเรียนการสอน ของครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตร มีความต้องการอยู่ในระดับมาก และต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทสูงขึ้น เพื่อให้มีความรู้และประสบการณ์ นำไปสอนวิชาเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตร คือ รัฐควรจัดงบประมาณไว้ซื้ออุปกรณ์ต่าง ๆ ให้มากกว่านี้ และควรจัดความพร้อม และอุปกรณ์การสอนวิชาเกษตร ควรจัดให้มีการอบรมครูอาจารย์ ที่สอนวิชาเกษตร ให้เกิดความรู้และ เทคโนโลยีที่ทันสมัย และควรจัดให้มีการสัมมนาทางวิชาการ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ด้านเกษตร เพื่อให้จัดการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

การทำปัญหาพิเศษครั้งนี้ สำเร็จลงด้วยดีจากหลายฝ่ายด้วยกัน โดยเฉพาะอาจารย์เกษร เมืองทิพย์ และอาจารย์วันทนี โชติสกุล อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษเรื่องนี้ ที่เสียสละเวลาอันมีค่าในการให้คำปรึกษา ติดตามแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในขณะที่ทำปัญหาพิเศษ โดยให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อการทำปัญหาพิเศษ ให้ลุล่วงไปด้วยดี เรียบร้อย สมบูรณ์ ผู้จัดทำปัญหาพิเศษขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนต่าง ๆ ในจังหวัดสตูลและจังหวัดนราธิวาส ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ให้ ครู-อาจารย์ ที่สอนวิชาเกษตรได้ตอบแบบสอบถาม รวมทั้งครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ สุดท้ายนี้ขอมอบความดีและคุณประโยชน์อันพึงมีจากการศึกษาปัญหาพิเศษเรื่องนี้ แด่บิดา-มารดา ครู-อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่วางรากฐานและส่งเสริมการศึกษาให้แก่ผู้จัดทำ

เสกสันต์ อาการส

มีนาคม 2537

สารบัญ

เนื้อความย่อปัญหาพิเศษ	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก-ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	จ-ฉ
	ช

บทที่ 1 บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์	2
ขอบเขตของปัญหา	3-4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
นิยามศัพท์	5-6

บทที่ 2 การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

การจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา	7
การจัดการศึกษาวิชาเกษตรในกรมสามัญศึกษา	8
หลักสูตรมัธยมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับวิชาเกษตรกรรม	8-11
วัตถุประสงค์ทั่วไปในการพัฒนาการเรียนการสอน	11-14
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	14-16

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

17

การสุ่มตัวอย่าง

17-18

วิธีการรวบรวมข้อมูล

19-20

บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

21-22

ผลการวิจัย

23

บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุปการวิจัย

59-61

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

62

บรรณานุกรม

ภาคผนวก

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

การจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา นับว่าเป็นการเตรียมการให้เยาวชนของชาติในช่วงอายุ 12-18 ปี ซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีค่าและเหมาะสมต่อการพัฒนาประเทศ เยาวชนในวัยดังกล่าวถือว่าเป็นวัยกำลังเจริญเติบโตและเปลี่ยนแปลงจากวัยเด็กไปสู่วัยผู้ใหญ่ และยังเป็นวัยที่เข้าสู่ตลาดแรงงานของประเทศอีกด้วย การศึกษาในระดับดังกล่าวจึงจำเป็นต้องให้ความรู้และประสบการณ์ทั้งทางด้านการและวิชาชีพควบคู่กันไป ทั้งนี้เพื่อให้เยาวชนมีความรู้ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพได้เป็นอย่างดีรวมทั้งการฝึกปฏิบัติที่ให้เกิดความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ความขยัน ความอดทน ทั้งทางร่างกาย และจิตใจในการปฏิบัติจึงเกิดเป็นนิสัยและความเจริญในการปฏิบัติงานอาชีพของแต่ละบุคคล ตลอดจนสามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้อย่างเหมาะสม

จากเป้าหมายเพื่อให้ผู้ที่ผ่านการศึกษามีความรู้และทักษะที่เป็นพื้นฐานพอแก่การดำรงชีวิตและประกอบอาชีพได้ กรมสามัญศึกษาจึงได้จัดระบบการศึกษาในโรงเรียน บังคับให้นักเรียนเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพ ซึ่งได้แก่วิชาการงานสาขาต่างๆ และให้นักเรียนเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพใดก็ได้ตามแผนการเรียนทางอาชีพต่างๆ ตามความต้องการของนักเรียนและความเป็นไปได้ของทางโรงเรียน ที่จะจัดการเรียนการสอนในวิชาที่นั้นๆ วิชาเกษตรกรรมก็เป็นวิชาหนึ่งในกลุ่มบังคับพื้นฐานอาชีพในปัจจุบันนี้ครู-อาจารย์ที่สอนวิชาด้านการเกษตรประสบปัญหาต่างๆในการสอน

ๆไม่ว่าจะเป็นเพื่อนร่วมงาน ผู้บริหาร แม้กระทั่งสภาพแวดล้อมต่างๆภายในสถานศึกษาไม่เหมาะสมต่อการทำการสอนวิชาเกษตรทั้งนี้เนื่องมาจากหลายฝ่ายไม่ให้ความไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำคัญ เทคโนโลยีอุปกรณ์การสอนไม่ทันสมัยซึ่งจะเป็นผลไปถึงอนาคต นั่นคือทำให้เกษตรกรของไทยยังล้าหลังยังมีการเกษตรแบบเก่าอยู่ จึงทำให้มีนักเรียนที่เลือกเรียนด้านการเกษตรลดลงทุกๆปี ครู-อาจารย์ประสบปัญหาด้านการเรียนการสอนอย่างมากและยังขาดกำลังใจในการทำงาน

จากปัญหาดังกล่าวจึงได้มีการศึกษาวิจัยถึงความต้องการการพัฒนาด้านการเรียนการสอนของครู-อาจารย์ด้านวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา จังหวัดสตูลและจังหวัดนราธิวาสว่ามีปัญหาและความต้องการอะไรบ้างในการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาและปรับปรุงหรือแก้ไขปัญหาดังกล่าวต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสำรวจปัญหาและอุปสรรคด้านการสอน และการจัดการสอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา จังหวัดสตูลและจังหวัดนราธิวาส
2. เพื่อสำรวจความต้องการของครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา จังหวัดสตูลและจังหวัดนราธิวาส
3. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการสอนและการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา จังหวัดสตูลและจังหวัดนราธิวาส
4. เพื่อใช้ผลการวิจัยเป็นข้อมูลเสนอแนะ แก่ภาคครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ในการพัฒนาปรับปรุงการจัดการศึกษา เพื่อผลิตครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขอบเขตของปัญหา

ในการวิจัยครั้งนี้จะทำการศึกษาความต้องการด้านการพัฒนาการเรียนการสอนของครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดสตูลและจังหวัดนราธิวาส ปีการศึกษา 2537 รวมทั้งการศึกษาสถานภาพของครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรและปัญหาอุปสรรคต่างๆโดยจากครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสตูลและจังหวัดนราธิวาส ซึ่งมีทั้งหมด 30 โรงเรียน ดังนี้

จังหวัดสตูล

1. โรงเรียนพิมานพิทยาสรรค์	จำนวนครูเกษตร	4	คน
2. โรงเรียนสตูลวิทยา	จำนวนครูเกษตร	2	คน
3. โรงเรียนควนกาหลงวิทยาคม "นิคมวัฒนา"	จำนวนครูเกษตร	2	คน
4. โรงเรียนปาล์พัฒนาวิทย์	จำนวนครูเกษตร	1	คน
5. โรงเรียนท่าศิลาบารุงราษฎร์	จำนวนครูเกษตร	1	คน
6. โรงเรียนกำแพงวิทยา	จำนวนครูเกษตร	4	คน
7. โรงเรียนสาขากำแพงวิทยา	จำนวนครูเกษตร	4	คน
8. โรงเรียนควนโคนวิทยา	จำนวนครูเกษตร	2	คน
9. โรงเรียนทุ่งหว้าวรวิทย์	จำนวนครูเกษตร	2	คน
10. โรงเรียนกำแพงผดุงวิทย์	จำนวนครูเกษตร	1	คน
11. โรงเรียนสาครวิทยาการ	จำนวนครูเกษตร	1	คน
	<u>รวม</u>	24	คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดนครราชสีมา

1. โรงเรียนนครราชสีมา	จำนวนครูเกษตร	4	คน
2. โรงเรียนนราสีขาลัย	จำนวนครูเกษตร	3	คน
3. โรงเรียนบางบ่อประจักษ์	จำนวนครูเกษตร	1	คน
4. โรงเรียนตากใบ	จำนวนครูเกษตร	2	คน
5. โรงเรียนบาเจาะ	จำนวนครูเกษตร	2	คน
6. โรงเรียนร่มเกล้า	จำนวนครูเกษตร	1	คน
7. โรงเรียนต้นหยงมัส	จำนวนครูเกษตร	4	คน
8. โรงเรียนบุกิตประชาอุปถัมภ์	จำนวนครูเกษตร	1	คน
9. โรงเรียนเวียงสุวรรณวิทยาคม	จำนวนครูเกษตร	1	คน
10. โรงเรียนเวียงราชบุรีอุปถัมภ์	จำนวนครูเกษตร	1	คน
11. โรงเรียนรือเสาะชนูปถัมภ์	จำนวนครูเกษตร	1	คน
12. โรงเรียนสุโขทัย	จำนวนครูเกษตร	3	คน
13. โรงเรียนมัธยมสุโขทัย	จำนวนครูเกษตร	2	คน
14. โรงเรียนสาขางบ่อประจักษ์	จำนวนครูเกษตร	1	คน
15. โรงเรียนสาขามัธยมสุโขทัย	จำนวนครูเกษตร	2	คน
16. โรงเรียนศรีวารินทร์	จำนวนครูเกษตร	1	คน
17. โรงเรียนศุภศิรินวิทยา	จำนวนครูเกษตร	3	คน
18. โรงเรียนสาขาศุภศิรินวิทยา	จำนวนครูเกษตร	3	คน
19. โรงเรียนสวนพระยาวิทยา	จำนวนครูเกษตร	1	คน
	<u>รวม</u>	37	คน

รวมจำนวนครูเกษตรในระดับมัธยมศึกษาทั้ง 2 จังหวัด 61 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ข้อมูลเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร
2. เป็นแนวทางสำหรับการศึกษาของสถาบันการศึกษาทางด้านการเกษตร เช่น วิทยาลัยเกษตรกรรม สถาบันราชภัฏ พิษณุโลก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อพัฒนาคุณภาพของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรให้มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับสภาพของจังหวัดสตูลและจังหวัดนราธิวาส
3. ผลการวิจัยครั้งนี้ ทางภาควิชาครุศาสตร์ เกษตรจะได้นำมาจะเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรครุศาสตร์ เกษตร เพื่อที่จะผลิตบุคคลากรออกไปสู่สังคมให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

คำนิยามศัพท์

"โรงเรียนมัธยม" หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษาที่ 2 จังหวัดสตูลและจังหวัดนราธิวาส สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

"ครู-อาจารย์เกษตร" หมายถึง ผู้ทำหน้าที่สอนวิชาเกษตรกรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษาที่ 2 จังหวัดสตูลและจังหวัดนราธิวาส สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

"วิชาเกษตรกรรม" หมายถึง วิชาที่จัดอยู่ในประเภทกลุ่มวิชาการงาน และอาชีพซึ่งเป็นวิชาที่ศึกษาถึงกระบวนการเพาะปลูก การเลี้ยงสัตว์ ตลอดจนการค้าในธุรกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้รู้จักวิธีการผลิตพืช และสัตว์ให้เป็นประโยชน์ต่อมนุษย์มากที่สุด

"การเรียนการสอน" หมายถึง การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน ให้เป็นไปตามหลักสูตรและประมวลการสอน รวมทั้งการจัดตัวบุคคลในการสอนและ กิจกรรมเสริมหลักสูตร

"ความต้องการ" หมายถึง การแสดงออกซึ่งความปรารถนาดีที่จะ เป็นเจ้าของหรือเพื่อที่จะใช้ประโยชน์จากวัสดุสิ่งนั้น

"การพัฒนาการ" หมายถึง ขบวนการของการเปลี่ยนแปลงซึ่งเป็นความ หมายถึงรวมเอาความเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านปริมาณและคุณภาพเข้าด้วยกันและการ เปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

การจัดการในระดับมัธยมศึกษา

มัธยมศึกษา เป็นการศึกษาต่อจากระดับประถมศึกษาที่มุ่งให้นักเรียนมีโอกาสศึกษาตามความสามารถ และความถนัดของตนเองให้ผู้เรียนมีความรู้ทั้งวิชาการ และวิชาชีพที่เมาะสมกับวัยความต้องการและความถนัด เพื่อให้บุคคลเข้าใจในการเลือกอาชีพที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคมก่อนประกาศใช้แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 การศึกษาในระดับนี้ แบ่งเป็นสองสาย คือสายสามัญ และสายอาชีพ หลังการใช้แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 แล้ว การจัดการศึกษาในทุกระดับมุ่งให้ผู้เรียนคิดเป็นทำเป็น รู้จักการแก้ปัญหาการทำงานและสนใจที่จะมีส่วนร่วมในภาระกิจส่วนรวมตามวิถีทาง ของระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย ดังนั้น การจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาจึงจัดให้มีทั้งวิชาชีพและวิชาการอยู่ในโรงเรียนเดียวกันไม่แยกเป็นสายสามัญ สายอาชีพ โสภม อนุมา (2530:7) อ่างถึง ชวนพิศ(2526:3)

โรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนในโรงเรียนสายสามัญ นั้นอยู่ในความรับผิดชอบของกรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนและทบวงมหาวิทยาลัย การมัธยมศึกษาที่สังกัดอยู่ในหน่วยงานที่กล่าวข้างต้นนั้นได้แบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ตอน คือ มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลายใช้เวลาตอนละ 3 ปี หลักสูตรที่ใช้คือ หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) (คู่มือหลักสูตรมัธยมศึกษา, 2533:13)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดการศึกษาวิชาเกษตรในกรมสามัญศึกษา

กรมสามัญศึกษาจัดการศึกษาทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาแต่เดิมนั้นกรมสามัญศึกษาศึกษา ด้านวิชาสามัญไม่เปิดสอนวิชาชีพ แต่ปรากฏว่าการไม่เปิดสอนวิชาชีพในโรงเรียนสายสามัญนั้นมีข้อบกพร่องประการหนึ่งคือเด็กที่จบการศึกษาออกไปแล้ว ไม่สามารถประกอบอาชีพได้ กรมสามัญจึงได้ริเริ่มโครงการโรงเรียนมัธยมศึกษาแบบผสมขึ้นในปีพ.ศ. 2504 และทดลองเปิดสอนแผนกอาชีพเกษตรขึ้นในโรงเรียนมัธยมศึกษาในระดับอำเภอในระหว่างปี พ.ศ. 2505-2507 (โสม อุปมา, 2530:6) อ่างถึง ชวนพิศ (2526:9)

จากการทดลองเปิดโรงเรียนมัธยมศึกษาแบบผสมนี้ ปรากฏว่านักเรียนสามารถประกอบวิชาได้ตามสาขาวิชาชีพที่ได้เรียน จึงก่อให้เกิดความพยายามที่จะนำเอาวิชาชีพเกษตร เข้ามาแทรกในหลักสูตรมัธยมศึกษาจนกระทั่งปัจจุบันนี้ วิชาชีพอาชีพเกษตรก็เป็นรายวิชาหนึ่งของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2535) และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) (คู่มือหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย 2533: บทนำ)

หลักสูตรมัธยมศึกษาที่เกี่ยวข้อง

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2533:18-19) กล่าวถึงการจัดส่วนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา อาจแบ่งลักษณะของวิชาเกษตรกรรมออกเป็น 2 ประเภทคือ วิชาอาชีพ และวิชาที่ไม่ใช่อาชีพ (non-vocational subjects) วิชาทั้งสองประเภทนี้มีความมุ่งหมายและการจัดการเรียนการสอนต่างกับวิชาชีพเกษตรหรืออาชีพเกษตร (vocational agriculture) เป็นวิชาที่มุ่งให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ วิชาเกษตรที่มีใช้เพื่อการประกอบอาชีพในโรงเรียนมัศึกษามีปรากฏในหลักสูตรมานานแล้ว เดิมเรียกว่า เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งกรมวิไลฯให้ขออนุมัติเพื่อทำหลักสูตรขึ้นใหม่ มีครูผู้จัดทำแบบใช้ประโยชน์มากว่าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิชาหัตถศึกษาต่อมาเรียกว่า วิชาเกษตรกรรมศิลป์ ซึ่งเป็นวิชาหนึ่งในกลุ่ม วิชาศิลปปฏิบัติ(practical arts) ซึ่งมุ่งให้ผู้เรียนเกิดเจตคติต่อการเกษตร สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตรประจำวัน หรือเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจในปัจจุบัน วิชาเกษตรกรรมประเภทนี้ เรียกว่าวิชาकरण (งานเกษตร) ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามโครงสร้างหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 วิชาเกษตรกรรมถูกจัดไว้ในกลุ่มวิชาकरणและอาชีพ วิชาकरणเป็นวิชาบังคับ ที่นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นต้องเรียนสัปดาห์ละ 4 คาบ ตลอด 3 ปี โดยมีงาน เกษตรเป็นส่วนหนึ่งของวิชาकरण ส่วนวิชาอาชีพเป็นวิชาเลือกโดยมีงานเกษตร เป็นส่วนหนึ่งของวิชาकरण ส่วนวิชาชีพเป็นวิชาเลือก

ก. วิชาकरण งานเกษตรเป็นงานหนึ่งของวิชาकरणมีดังนี้

1. การดูแลรักษาบ้าน
2. งานช่างในบ้าน
3. งานเกษตร
4. งานผ้าและการตัดเย็บ
5. งานอาหารและโภชนาการ

ข. วิชาอาชีพ เป็นวิชาเลือกที่เปิดโอกาสให้นักเรียนที่มีความสนใจมี ความถนัดในวิชาชีพใดหรือนักเรียนที่จะไม่เรียนต่อในระดับที่สูงขึ้นโดยเลือกเรียน วิชาอาชีพ ซึ่งจะสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้เรียนไปประกอบอาชีพได้ต่อไป

วิชาเกษตรกรรมมีที่เกี่ยวกับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายแบ่ง ออกได้ 2 กลุ่ม คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ก. วิชาพื้นฐาน วิชาอาชีพ กลุ่มวิชาพื้นฐาน วิชาอาชีพเป็นวิชาบังคับตามโครงสร้างหลักสูตร มัธยมศึกษาตอนปลายนักเรียนต้องเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพ 1 สาขาสำหรับวิชาพื้นฐานวิชาอาชีพแบ่งออกเป็น 7 สาขาวิชา ดังนี้

1. ช่างอุตสาหกรรม
2. เกษตรกรรม
3. คหกรรม
4. พาณิชยกรรม
5. ศิลปหัตถกรรม
6. ศิลปกรรม
7. สาธารณสุข

ข. วิชาเลือกตามแผนการเรียนเกษตรกรรม นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสามารถเลือกแผนการเรียนวิชาชีพเกษตรกรรม ได้ในกรณีที่โรงเรียนที่ศึกษาอยู่มีความพร้อมเพียงพอการจัดแผนการเรียนวิชาชีพเกษตรกรรมในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจัดในสองลักษณะคือ ให้นักเรียนประกอบอาชีพใดอาชีพหนึ่งโดยเฉพาะและอีกลักษณะจัดในแนวกว้างคือ นักเรียนจะเรียนวิชาเกษตรอย่างกว้างขวางซึ่งสามารถเลือกเรียนต่อหรือประกอบอาชีพได้มาก

มีคนกล่าวว่า "การศึกษา" เปรียบได้ดั่งยาหม้อใหญ่ที่มีตัวยาสมุนไพรมากมายอาจแก้ได้สารพัดโรค มีความเหม็น ความขม ความหอม ฯลฯ อยู่ในตัวมันเองจนยากจะบรรยายในองค์ประกอบของสรรพคุณได้อย่างชัดเจนหรือถ้าจะอธิบายได้ก็เข้าตำราตาบอดอดคลำช้างไม่สามารถตอบได้ครบถ้วน(วิรัตน์ คำสวรรณ, 2532:6)

คำว่า "ศึกษา" มิได้บ่งความคิดที่ว่ามีคนอื่นมาสอน แต่หากแปลว่าเราเล่าเรียนเองตามคำศัพท์แปลว่า ความยากที่จะมีความสามารถกระทำได้ใน

เอกสารเป็นสื่อกลางส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้ใดเห็นประโยชน์จะเขียนตามการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถานพ.ศ. 2525 ได้ให้ความหมายของการศึกษาคือการ
เล่าเรียน การฝึกฝน และอบรม

วัตถุประสงค์ทั่วไปในการพัฒนาการเรียนการสอน

สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ (2529:25-29) ได้กำหนด
วัตถุประสงค์ทั่วไปในการพัฒนาคนให้มีความรู้ ความคิด คุณธรรม ที่มีพละานามัยที่
สมบูรณ์ มีทักษะในการประกอบอาชีพเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม เป็นกำลังใจในการ
พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศและกำหนดนโยบายการพัฒนาการศึกษาไว้ดังนี้

1. เร่งรัดจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับความต้องการทางการศึกษา การ
พัฒนาบุคคล และให้สัมพันธ์กับการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมของชาติ
2. เพิ่มความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา และความเสมอภาค
ทางคุณภาพทางการศึกษา
3. ส่งเสริมให้บุคคลต่างๆ ได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา
4. เร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ผู้เรียนได้รับความรู้และทักษะพร้อม,
ทั้งความงอกงามทางคุณธรรม จริยธรรม และสุขภาพอนามัย
5. ปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหาร การวางแผน และจัดการศึกษา
ทั้งส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค
6. ปรับปรุงการเรียนการสอนทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีให้
ทันกับความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ และการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี
7. ส่งเสริมการพัฒนาการวิจัย การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมการบริหาร
ทางด้านวิชาการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8. ระดมทรัพยากรในการจัดและพัฒนาศึกษาจากแหล่งต่างๆ พร้อมปรับปรุงการจัดสรรและการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาการศึกษา

คำว่า "ครู" มาจาก ครู (ธาตุ) ซึ่งแปลว่าหนักหมายความว่า ครู คือ ผู้ที่มีภาระหนัก "ครู"มาจากคำว่า การวะหรือเคารพ ครู คือผู้รับความเคารพ ท่านพุทธทาสภิกขุได้อธิบายความหมายคำว่า "ครู" ไว้ในปาฐกพิเศษให้แก่ชุมชนส่งเสริมจริยศึกษา ณ หอประชุมคุรุสภาเมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2505 ว่าครู คือ ผู้ทำหน้าที่เป็นผู้นำด้านจิต หรือด้านวิญญาณ (spiritual-guide) จึงเป็นผู้ยกระดับทางวิญญาณของโลก โลกจึงบูชายกย่องครู (ไกรนุช คิริพูล, 2521:24)

พระราชบัญญัติครู พุทธศักราช 2523 มาตรา 24 กล่าวว่า "ครู" ได้แก่ "ข้าราชการครู พนักงาน ครูเทศบาล ข้าราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งดำรงตำแหน่งประจำในสถานศึกษาของกรุงเทพมหานคร ผู้ทำการสอนในสถานศึกษาที่อยู่ในความควบคุมของกระทรวงศึกษาธิการและรับเงินเดือนเป็นประจำ" (สวิชัย ศิริกุลวัฒนา, 2521:24)

พระราชันนทมนี แห่งวัดชลประทานรังสฤษฎ์ ได้กล่าวถึงครูเป็นของขวัญปีใหม่ พ.ศ 2525 ว่า "การเป็นครูนั่นเป็นงานหนัก เป็นงานที่ต้องเสียสละเพื่อประโยชน์แก่ผู้อื่นโดยแท้จะนั้นอุดมการณ์ของครูอยู่ที่การเสียสละเพื่อศิษย์สิ่งที่ครูได้รับตอบแทนก็คือความเป็นปวงชนนิยบุคคลของชาวโลก (ไกรนุช คิริพูล, 2531:2)

ดร. พันนิพา อุทัยสุข และคณะ(2530:211) กล่าวถึงลักษณะของครูที่พึงประสงค์ว่า ครูที่ดีควรมีลักษณะดังต่อไปนี้คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. มีความเป็นครู คือ ทำคนแบบอย่างที่ดี มีความรักและเมตตา ยุติธรรม มีชีวิตที่สงบและเรียบมีบทบาทในการช่วยเหลือชุมชน
2. มีความรู้ในสิ่งต่อไปนี้
  - 2.1 วิชาเฉพาะอย่างลึกซึ้งเหมาะสมกับระดับการศึกษาที่สอน
  - 2.2 วิชาชีพครู วิทยาการ การจัดการ จิตวิทยา ที่เกี่ยวกับการเรียน การสอน การวิจัย การประเมินผล
  - 2.3 ความรู้โดยทั่วไปโดยเฉพาะการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม และการอนุรักษ์ธรรมชาติ

นักปรัชญาการศึกษา kneller (1971) ได้อธิบายความหมายของคำว่า การสอน (teaching) หมายถึง อิทธิพลของครู ด้านการกระทำ ด้านวาจา ด้านอารมณ์ ที่มีผลต่อผู้เรียนยังมีผลให้ผู้เรียนได้รับอิทธิพล ด้านการกระทำ ด้านวาจา ด้านอารมณ์ นั่นคือ เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านทั้งสามนั้น (ปิฎฐะ บุนนาค , 2514: 303)

ในการสอนวิชาเกษตรกรรมวิธีที่ดีที่สุดคือ การใช้วิธีการสอนหลายวิธีร่วมกันและสิ่งที่จะขาดไม่ได้คือ การสอนโดยคณาจารย์นอกสถานที่ดูจากของจริงซึ่งเป็นวิธีที่จะทำให้เกิดทักษะความชำนาญโดยเฉพาะเรื่อง อีกทั้งตรงกับปรัชญาที่กล่าวว่า "เรียนโดยการปฏิบัติจริง" อย่างไรก็ตามวิธีการสอนก็สามารถฝึกหัดกันได้ทั้งนี้รวมกับความสามารถด้านการสอนด้วยความรู้ด้านการสอนนั้นสามารถเรียนกันได้ปัจจุบันวงการศึกษามีการพัฒนาการเรียนการสอนเป็นประจำเพื่อพยายามหาแนวทางปรับปรุงการสอนให้มีประสิทธิภาพเหมาะสมกับสภาพสิ่งแวดล้อม (ปิฎฐะ บุนนาค , 2514: 303)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในการจัดการสอนก่อนที่จะดำเนินการให้มีการเรียน การสอนทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษาหรือจะสอนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติจัดกิจกรรมต่างๆ ก็ตาม ผู้บริหารการสอนและผู้สอนควรจะวางแผนการสอนโดยหาคำตอบที่ชัดเจนจากคำต่อไปนี้

สอนทำไม	----->	จุดมุ่งหมาย
สอนอะไร	----->	เนื้อหาสาระ
สอนอย่างไร	----->	กลวิธีการสอน
ผลการสอนเป็นอย่างไร	----->	การประเมินผล

เนื่องจากการสอนวิชาการงานและอาชีพนั้น แต่ละเรื่องแต่ละงานมี ลักษณะ เป็นระบบและคาดหวังจากประสิทธิภาพของแผนการสอนที่จะถ่ายทอดแก่ผู้ เรียนให้เกิดผลผลิตที่มีประสิทธิภาพ"แผนการสอน" จึงเป็นทั้งแผนถ่ายทอดกรรม วิถีการปฏิบัติงาน และแผนการผลิตรวมกันอยู่ทั้ง 3 ลักษณะใช้วิธีการสอนอย่าง เดียวคงเป็นไปไม่ได้ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2533:32)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิเชียร ชัยโย (2530:01) อ้างถึง มยุรี ชนิบวร (2507:102) ได้ ศึกษาถึงสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรมตามแผนการเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา(ตอนปลาย)สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษาส่วนกลาง กลุ่มโรงเรียนที่ 5 พ.ศ 2526 พบว่าการจัดการเรียนวิชาเกษตรกรรมส่วนใหญ่นักเรียนจะนั่งเรียนอยู่ในห้องเรียนจะมีปฏิบัติบ้างเพียงเล็กน้อยเนื่องจากขาดสถานที่และอุปกรณ์ในการปฏิบัติ ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ครู-อาจารย์เกษตรควรพิจารณาเลือกวิธีการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาแต่ละบทเรียนเพื่อให้นักเรียนได้เรียนโดยเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การกระทำจริงให้เกิดความสนใจและนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน อาจมีการศึกษา
นอกสถานที่เชิงวิทยากรมาบรรยายเป็นครั้งคราว เพื่อเปลี่ยนแปลงบรรยากาศของ
การเรียนการสอน

วิรัตน์ คำสวรรณค์ (2532:16)อ้างถึง ทิพย์วรรณ สนะพันธ์ (2525:16
2) ได้ศึกษาถึงสภาพวิธีการสอนวิชาเกษตรของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาพบว่าครู
-อาจารย์ ส่วนใหญ่ใช้วิธีการสอนแบบบรรยายแล้วให้นักเรียนจด ได้เสนอแนะว่า
เป็นวิธีการสอนที่ไม่เหมาะสมเพราะนักเรียนไม่มีโอกาสได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
วิธีการสอนที่นักเรียนชอบมากที่สุดคือ การสอนแบบบรรยายประกอบการสาธิต ซึ่งนัก
เรียนได้มีโอกาสได้เห็นการปฏิบัติของจริงทำให้นักเรียนสนใจมากยิ่งขึ้น

ประเสริฐ ตันวงนาวิน (2527:ก-ข) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความ
คิดเห็นของครูเกษตรที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพเกษตรกรรม หลัก
สูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการ
ศึกษาที่ 12"

จากการวิจัยพบว่าการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพเกษตรอาจเน้น
จุดประสงค์ของการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำงานร่วมกันฝึกการ
เป็นผู้นำและความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดและ
การตัดสินใจในการดำเนินอย่างเหมาะสมและควรเน้นเนื้อหาวิชาอาชีพเกษตรกรรม
เรื่องพืชกรรมและสัตวบาลพร้อมทั้งเน้นให้มีการเรียนภาคปฏิบัติ เช่น การทำ
โครงการเกษตรภายใต้การนิเทศ และปัญหาที่พบมากในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครู
ไม่ได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณ และสวัสดิการในการนิเทศการฝึกงานของ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา 0278255 เจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะ สมเชื้อ (2534:หน้า 8)ศึกษาเกี่ยวกับ "ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนงาน เกษตรในระดับมัธยมศึกษาของครูในระดับมัธยมศึกษา จังหวัดสุรินทร์" จากการศึกษาโดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อการศึกษาสภาพส่วนตัวของนักเรียน ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและวิธีการสอน การสอนในวิชาบังคับ พื้นฐานอาชีพเกษตร และวิชาเลือกเกษตรมีความคาดหวังจากการศึกษาครั้งนี้ว่า คงจะสามารถนำมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการจัดการเรียนการสอนและวิธีการสอนได้ดียิ่งขึ้น

เกี่ยวกับวิชาการเรียนการสอนวิชาเลือกอาชีพเกษตรนักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนวิชาเลือก คือช่วยในการหารายได้ ได้ปฏิบัติจริง และอุปกรณ์การสอนที่ครูใช้มากคือกระดาษดำและหนังสือแบบเรียนต่างๆ การประเมินครูจะใช้อัตราส่วนคะแนนทฤษฎีน้อยกว่าปฏิบัติ ซึ่งจะประเมินจากบทเรียนที่ 2-3 บทขึ้นไปประเมินตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม การสอบข้อเขียน และข้อทดสอบย่อยซึ่งเป็นวิธีการประเมินที่นักเรียนชอบมากที่สุด

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครู-อาจารย์ ที่สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดสตูลและจังหวัดนราธิวาส ซึ่งมีโรงเรียนมัธยมทั้งหมด 30 โรงเรียน

เนื่องจากจำนวนประชากรมีน้อยจึงไม่มีการสุ่มตัวอย่าง ดังนั้นจึงใช้ประชากรทั้งหมด คือ จังหวัดสตูลและจังหวัดนราธิวาส

จังหวัดสตูล		
1. โรงเรียนพิทยาสรรค์		4 คน
2. โรงเรียนสตูลวิทยา		2 คน
3. โรงเรียนควนกาหลงวิทยาคม นิคมวัฒนา		2 คน
4. โรงเรียนปาล์มพัฒนาวิทย์		1 คน
5. โรงเรียนท่าศิลาบำรุงราษฎร์		1 คน
6. โรงเรียนกำแพงวิทยา		4 คน
7. โรงเรียนสาขากำแพงวิทยา		4 คน
8. โรงเรียนควนโดนวิทยา		2 คน
9. โรงเรียนทุ่งหว้าวรวิทย์		2 คน
10. โรงเรียนกำแพงผดุงวิทย์		1 คน
11. โรงเรียนสาครวิทยาการ		1 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
รวม 24 คน
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดนครราชสีมา

1. โรงเรียนนครราชสีมา	4 คน
2. โรงเรียนนราสิกขาลัย	3 คน
3. โรงเรียนบางบ่อประชารัักษ์	1 คน
4. โรงเรียนตากใบ	2 คน
5. โรงเรียนบาเจาะ	2 คน
6. โรงเรียนร่มเกล้า	1 คน
7. โรงเรียนต้นท่อมัส	4 คน
8. โรงเรียนบุกิตประชาอุปถัมภ์	1 คน
9. โรงเรียนรือเงาะชนูปถัมภ์	1 คน
10. โรงเรียนเวียงสุวรรณวิทยาคม	1 คน
11. โรงเรียนเวียงราชภูอุปถัมภ์	1 คน
12. โรงเรียนสุโขทัย	3 คน
13. โรงเรียนมัธยมสุโขทัย	2 คน
14. โรงเรียนสาขางบ่อประชารัักษ์	1 คน
15. โรงเรียนสาขามัธยมสุโขทัย	2 คน
16. โรงเรียนศรีวารินทร์	1 คน
17. โรงเรียนสุคีรินวิทยา	3 คน
18. โรงเรียนสาครสุคีรินวิทยา	3 คน
19. โรงเรียนสวนพระยาวิทยา	1 คน

รวม 37 คน

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถามซึ่งมีทั้งชนิด
ปลายปิดและชนิดปลายเปิด โดยกำหนดลักษณะของเนื้อหาออกเป็น

1. สถานภาพทั่วไปของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร
2. สถานภาพทั่วไปเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาเกษตร
3. ปัญหาอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร
4. ความต้องการของครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตร
5. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วไปของครู-อาจารย์ผู้สอน-
วิชาเกษตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิธีดำเนินการสร้างแบบสอบถามและลักษณะของแบบสอบถาม

วิธีดำเนินการสร้างแบบสอบถามมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาวัตถุประสงค์และขอบเขตของการวิจัย
2. ศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถามจากตำราทางวิชาการ ปัญหาพิเศษ วิทยานิพนธ์ต่าง ๆ
3. ตั้งคำถามให้ตรงประเด็นที่ต้องการศึกษา
4. ร่างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษตรวจสอบ
5. ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง

การทดสอบแบบสอบถาม

นำแบบสอบถามไปใช้สอบถามเลย เพราะว่าได้ผ่านการตรวจสอบ และอนุมัติจากอาจารย์ที่ปรึกษา

วิธีดำเนินการส่งแบบสอบถามและการรวบรวมข้อมูล

หลังจากศึกษาข้อมูลจำนวนครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดสตูลและจังหวัดนราธิวาสแล้ว จึงได้ขอความร่วมมือจากคณะฯ โดยทำหนังสือนำเสนอจากคณะฯ ไปยังผู้บริหารโรงเรียนเพื่อขอความร่วมมือและอนุมัติให้ครูเกษตรช่วยกรอกแบบสอบถาม และจัดส่งแบบสอบถามโดยนำไปส่งด้วยตนเอง และนัดวันไปรับคืน

จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน

จำนวนแบบสอบถามทั้งหมดที่นำส่ง 61 ชุด ได้รับคืน ทั้งหมด 35 ชุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษานี้เท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า คิดเป็นร้อยละ 60 แบบสอบถามทั้งหมด
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลและตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับแล้วนำข้อมูลที่แต่ละรายการเข้าข้อมูลเดิม และนำไปวิเคราะห์ทางสถิติ ดังนี้

1. นำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่
2. นำข้อมูลดิบมาหาค่าร้อยละ จากสูตร

$$\text{ร้อยละ} = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ

f = จำนวนความถี่ของผู้ตอบแบบสอบถาม

n = จำนวนข้อมูลทั้งหมด

3. การหาค่าเฉลี่ย

$$\bar{X} = \frac{\sum fX}{N}$$

N

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อ

$\bar{X}$ = ค่าเฉลี่ยของคะแนน

f = ความถี่ของคะแนน

x = คะแนน

N = จำนวนข้อมูลทั้งหมด

Σ = ผลรวม

4. การจัดอันดับความสำคัญ ได้กำหนดคะแนน ดังนี้

อันดับ 1 เท่ากับ 5 คะแนน

อันดับ 2 เท่ากับ 4 คะแนน

อันดับ 3 เท่ากับ 3 คะแนน

อันดับ 4 เท่ากับ 2 คะแนน

อันดับ 5 เท่ากับ 1 คะแนน

ตารางการศึกษาและวิจัย

เรื่อง

ความต้องการด้านการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-
อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตร ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสตูล และจังหวัดนราธิวาส

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 แสดงสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (คน) N = 35	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	24	68.58
หญิง	11	31.42
อายุ (ปี)		
21-25	2	5.71
26-30	9	25.71
31-35	11	31.43
36-40	9	25.71
41-45	3	8.57
46-50	1	2.86

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้เฉพาะเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้แก้ไขโดยไม่ได้รับอนุญาต

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน) N = 35	ร้อยละ
นับถือศาสนา		
พุทธ	26	74.30
อิสลาม	9	25.70
สถานภาพการสมรส		
โสด	13	37.14
สมรสแล้ว	22	62.86
อายุราชการ (ปี)		
1 - 5	2	5.71
6 - 10	7	20.00
11 - 15	12	34.29
16 - 20	5	14.29
21 - 25	9	25.71

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน) N = 35	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
- อนุปริญญา	6	17.14
- ปริญญาตรี	22	62.86
- ปริญญาโท	7	20.00
วุฒิการศึกษา/สาขาวิชาเกษตร		
- เกษตร (ปวส, ปมก, ว.ทบ, ศษ.ม, คบ, ทชบ, วทม.)	33	94.29
- ไม่ใช่เกษตร (ปกศ.สูง, พลศึกษา, จิตวิทยา)	2	5.71
ตำแหน่งในปัจจุบัน		
ครู	1	2.86
อาจารย์ 1	15	42.86
อาจารย์ 2	19	54.28

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน) N = 35	ร้อยละ
ประสบการณ์ด้านการสอน		
เพิ่งเริ่มสอน	1	2.86
สอนมาแล้ว 1 ภาคการศึกษา	1	2.86
สอนมาแล้ว เป็นเวลา 1 ปี	33	94.28
หน้าที่อื่น ๆ นอกเหนือจากการสอน (ความถี่)		
ครูประจำชั้น	22	-
หัวหน้าหมวด	7	-
ฝ่ายส่งเสริมการศึกษา/ธุรการ	5	-
ฝ่ายแนะแนว	5	-
ฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา	5	-
ฝ่ายงานปกครอง	4	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่หรือใช้
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน) N = 35	ร้อยละ
ในภาคเรียนนี้สอนทั้งหมดสัปดาห์ละ	14 คาบ	
จำนวนวิชาที่สอนในปัจจุบัน		
1 วิชา	4	11.43
2 วิชา	8	22.86
3 วิชา	10	28.57
มากกว่า 3 วิชา	13	31.14
วิชาที่สอน (ความถี่)		
การปลูกพืชผักทั่วไป	4	-
การปลูกผักสวนครัว	4	-
การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ	3	-
การเลี้ยงสัตว์ปีก	3	-
โครงการเกษตร	3	-
การจัดสวน	2	-
การเพาะเห็ด	2	-
งานเกษตรพื้นฐาน	2	-
การเลี้ยงปลาสวยงาม	2	-

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน) N = 35	ร้อยละ
การเลี้ยงปลาน้ำจืด	2	-
วิทยาศาสตร์เกษตร	1	-
ชั้นที่สอน (ความถี่)		
มัธยมศึกษาปีที่ 1	14	-
มัธยมศึกษาปีที่ 2	16	-
มัธยมศึกษาปีที่ 3	5	-
มัธยมศึกษาปีที่ 4	1	-
มัธยมศึกษาปีที่ 5	1	-
มัธยมศึกษาปีที่ 6	2	-
จำนวนนักเรียนที่สอน (ห้อง)ความถี่		
ต่ำกว่า 20	6	-
21 - 30	15	-
31 - 40	6	-
41 - 50	1	-
51 - 60	1	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน) N = 35	ร้อยละ
61 - 70	1	-
70 คนขึ้นไป	1	-
รายวิชาที่สอนในรอบ 3 ปีการศึกษา ที่ผ่านมา		
ก. ด้านพืช (ความถี่)		
การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ	4	-
การเพาะเห็ด	3	-
การผลิตพันธุ์ไม้	3	-
การปลูกพืชผักทั่วไป	2	-
การปลูกพืชสมุนไพร	1	-
ข. ด้านสัตว์ (ความถี่)		
การเลี้ยงปลาน้ำจืด	2	-
การเลี้ยงปลาสวยงาม	1	-
การเลี้ยงสัตว์ปีก	1	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน) N = 35	ร้อยละ
การสอนซ้ำรายวิชาเดิม		
ซ้ำ	30	85.71
ไม่ซ้ำ	5	14.29
การสอนวิชาอื่นนอกเหนือการสอน วิชาเกษตร (ความถี่)		
จำนวนครูสอนวิชาอื่นไม่พอ	24	-
มีความสามารถในการสอนวิชานั้น อย่างดี	6	-
โรงเรียนเปิดสอนวิชาเกษตรน้อย	4	-
มีครูเกษตรหลายคน	3	-
จำนวนคาบการสอนต่อสัปดาห์ในรอบ 3 ปีการศึกษาที่ผ่านมา		
ภาคเรียนที่สอนมากที่สุด(16คาบ)	16	-
ภาคเรียนที่สอนน้อยที่สุด(8 คาบ)	12	-
เฉลี่ยสัปดาห์ละ(14 คาบ)	18	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับครูผู้สอนที่สอนวิชาเกษตรเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน) N = 35	ร้อยละ
จำนวนคาบการสอนต่อสัปดาห์ที่ รับผิดชอบ		
มากเกินไป	2	5.27
ค่อนข้างมาก	8	22.85
เหมาะสมดีแล้ว	25	71.43
จำนวนคาบการสอนที่มีประสิทธิภาพ ดีที่สุด (ความถี่)		
1 - 5	3	-
6 - 10	6	-
11 - 15	25	-
16 - 20	8	-
การเข้ารับการฝึกอบรมด้านเทคนิค การสอนหรือประสิทธิภาพการสอน		
ไม่เคย	25	71.43

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน) N = 35	ร้อยละ
เคย (ความถี่)	10	28.57
การจัดประชุมทางวิชาการ	5	-
การจัดทำแผนการสอน	3	-
การพัฒนาการเรียนการสอน ทางวิชาการ	2	-
การเข้ารับฝึกอบรมด้านการเกษตร		
ไม่เคย	15	42.85
เคย (ความถี่)	15	42.85
การจัดกิจกรรม ช.ก.ท.	3	-
การอนุรักษ์ดินและน้ำ	2	-
การเพาะเห็ด	2	-
การผลิตไม้ดอกไม้ประดับ	2	-
การขยายพันธุ์พืช	2	-
การเลี้ยงปลาจุก	2	-
การทำปุ๋ย E.M	2	-
การพัฒนาที่ดินเสื่อมโทรม	2	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญเตเหินาเปไซบระเยชนด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน) N = 35	ร้อยละ
ผ่านการฝึกอบรมครั้งสุดท้าย		
น้อยกว่า 1 ปี	5	14.29
1 ปี	4	11.43
2 ปี	8	22.86
3 ปี	5	14.29
4 ปี	2	5.71
5 ปี	2	5.71
เกินกว่า 5 ปี	9	25.71

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 1 :

เพศ จากการศึกษาพบว่า ครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 68.58 และเพศหญิงร้อยละ 31.42

อายุ ส่วนใหญ่มีอายุในช่วงระหว่าง 31-35 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.43 และน้อยที่สุดมีอายุในช่วงระหว่าง 46-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 2.86 อายุเฉลี่ย 35.5 ปี อายุน้อยที่สุด 22 ปี และอายุมากที่สุด 46 ปี

การนับถือศาสนาส่วนใหญ่ นับถือศาสนาพุทธ คิดเป็นร้อยละ 74.00 และอิสลาม คิดเป็นร้อยละ 25.70

สถานภาพสมรส พบว่าส่วนใหญ่สมรสแล้ว คิดเป็นร้อยละ 62.86 และเป็นโสด คิดเป็นร้อยละ 37.14

อายุราชการ ส่วนใหญ่มีอายุราชการอยู่ระหว่าง 11-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 34.29 และส่วนน้อยมีอายุราชการอยู่ระหว่าง 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 5.71 อายุราชการเฉลี่ย 15 ปี อายุราชการมากที่สุด 22 ปี และอายุราชการน้อยที่สุด 1 ปี

ระดับการศึกษาสูงสุด พบว่าส่วนใหญ่จบปริญญาตรี คิดเป็น ร้อยละ 62.86 รองลงมาจบปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 20.00 และจบอนุปริญญา น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 17.14 สำหรับวุฒิการศึกษา/สาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรพบว่าส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษา/สาขาวิชาการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 94.29 มีเพียงส่วนน้อยที่มีวุฒิอื่น ที่ไม่ใช่เกษตร (ปก.ศ สูง, พละศึกษา, จิตวิทยา) คิดเป็นร้อยละ 5.71

ตำแหน่งในปัจจุบัน พบว่าส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งสูงสุดคือ อาจารย์ 2 คิดเป็นร้อยละ 54.28 และตำแหน่งต่ำสุด คือ ครู คิดเป็นร้อยละ 2.86

จากประสบการณ์ด้านการสอน พบว่าส่วนใหญ่สอนมาแล้วเป็นเวลา 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 94.28 ส่วนประสบการณ์ด้านการสอนน้อยที่สุด คือ เพิ่งเริ่มสอนและสอนมาแล้ว 1 ภาคการศึกษา มีจำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 2.86

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หน้าที่อื่น ๆ นอกเหนือจากการสอน พบว่าส่วนใหญ่เป็นครูประจำชั้น จำนวนความถี่ 22 และฝ่ายปกครอง น้อยที่สุด จำนวนความถี่ 3

จำนวนวิชาที่สอนในปัจจุบัน พบว่าส่วนใหญ่ จะสอนมากกว่า 3 วิชา คิดเป็นร้อยละ 31.14 และจำนวนวิชาที่สอนน้อยที่สุด วิชาวิทยาศาสตร์เกษตร คิดเป็นร้อยละ 11.43

วิชาที่สอน พบว่า ส่วนใหญ่สอนวิชาการปลูกพืชผักทั่วไป กับการปลูก พืชผักสวนครัว จำนวนความถี่ 4 และวิชาวิทยาศาสตร์เกษตร เป็นวิชาที่สอนน้อย ที่สุด จำนวนความถี่ 1

ชั้นที่สอน พบว่า ส่วนใหญ่สอนมัธยมศึกษาปีที่ 2 มากที่สุด จำนวน ความถี่ 16 และมัธยมศึกษาปีที่ 4,5 สอนน้อยที่สุด จำนวนความถี่ 1

จำนวนนักเรียนที่สอน (ห้อง) พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระหว่าง 21-30 คน จำนวนความถี่ 15 และจำนวนนักเรียนระหว่าง 40-50 คน, 51-60 คน, 61-70 คนขึ้นไป มีน้อย จำนวนความถี่อย่างละ 1

รายวิชาที่สอนในรอบ 3 ปี การศึกษา พบว่า วิชาด้านพืช การปลูก ไม้ดอกไม้ประดับ มากที่สุด จำนวนความถี่ 4 และการปลูกพืชสมุนไพร น้อยที่สุด จำนวนความถี่ 1 และวิชาด้านสัตว์ พบว่า การเลี้ยงปลาน้ำจืด มีการสอนมากที่สุด จำนวนความถี่ 2 รองลงมาวิชาการเลี้ยงปลาสวยงาม และวิชาการเลี้ยงสัตว์ปีก จำนวนความถี่อย่างละ 1

การสอนซ้ำวิชาเดิมพบว่า ส่วนใหญ่สอนซ้ำ คิดเป็นร้อยละ 85.71 และไม่ซ้ำคิดเป็นร้อยละ 14.29

การสอนวิชาอื่น นอกเหนือจากการสอนวิชาเกษตร พบว่า สาเหตุ ส่วนใหญ่เป็นเพราะจำนวนครูสอนวิชาอื่นไม่พอ จำนวนความถี่ 24 และสาเหตุที่ ว่าครูเกษตรหลายคน น้อยที่สุด จำนวนความถี่ 3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จำนวนคาบการสอนต่อสัปดาห์ในรอบ 3 ปี การศึกษาที่ผ่านมา พบว่าภาคเรียนที่สอนมากที่สุด สัปดาห์ละ 16 คาบ และภาคเรียนที่สอนน้อยที่สุด สัปดาห์ละ 8 คาบ เฉลี่ยการสอนสัปดาห์ละ 14 คาบ

จำนวนการสอนต่อสัปดาห์ที่รับผิดชอบส่วนใหญ่ เห็นว่าเหมาะสมแล้ว คิดเป็นร้อยละ 71.43 ค่อนข้างมาก คิดเป็นร้อยละ 22.85 และมากเกินไป คิดเป็น ร้อยละ 5.72

จำนวนคาบการสอนที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด ส่วนใหญ่เห็นว่าจำนวน 16-20 คาบ ที่มีประสิทธิภาพดีที่สุด จำนวน ความถี่ 25 และจำนวน 1-5 คาบ มีประสิทธิภาพน้อยที่สุด จำนวนความถี่ 3

การเข้ารับการฝึกอบรมด้านเทคนิคการสอนหรือประสิทธิภาพการสอน พบว่าส่วนใหญ่ ไม่เคย คิดเป็นร้อยละ 54.80 และเคยเข้ารับการฝึกอบรมด้านเทคนิคการสอน คิดเป็นร้อยละ 45.20 คือการประชุมทางวิชาการ จำนวนความถี่ 5 และน้อยที่สุด คือการพัฒนาการเรียนการสอนทางวิชาการ จำนวนความถี่ 2

เคยได้รับการฝึกอบรมด้านการเกษตร พบว่า ได้รับการฝึกอบรมด้านการจัดกิจกรรม ช.ก.ท จำนวนความถี่ 4 และรองลงมาคือ การอนุรักษ์ดิน และน้ำ จำนวนความถี่ 3 ตามลำดับ

ผ่านการฝึกอบรมครั้งสุดท้าย พบว่า ส่วนใหญ่ ผ่านการอบรมมานาน เกินกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.71 และผ่านการอบรมมานาน 4,5 ปี น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 5.71

ตอนที่ 2 สภาพทั่วไปในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร

ตารางที่ 2 แสดงสภาพทั่วไปในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร

รายการ	จำนวน (คน) N = 35	ร้อยละ
การคัดเลือกนักเรียนให้เรียนวิชาเกษตร (ความถี่)		
ให้นักเรียนเสนอชื่อวิชาที่จะเรียน ได้อย่างเสรี	6	-
โรงเรียนกำหนดรายวิชาที่จะเปิดสอน แล้วให้นักเรียนเลือก	28	-
โรงเรียนกำหนดรายวิชาและแบ่ง นักเรียนตามความเหมาะสม	9	-
ความตั้งใจของนักเรียนที่เรียนวิชา เกษตร		
ตั้งใจมาก	2	5.71
ตั้งใจแต่ไม่มาก	22	62.86
ไม่ค่อยตั้งใจ	11	31.43

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานที่เอกสารเดียวกันเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ไปใช้ประโยชน์ด้วยการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน) N = 35	ร้อยละ
ขนาดของกลุ่มนักเรียนที่เรียนวิชา		
เกษตร		
กลุ่มใหญ่เกินไป	7	20.00
กลุ่มค่อนข้างใหญ่	4	11.43
ขนาดเหมาะสมดีแล้ว	15	42.86
กลุ่มค่อนข้างเล็ก	9	25.71
จำนวนกลุ่มนักเรียนที่เรียนวิชาเกษตร		
(ซึ่งมีการฝึกปฏิบัติ)		
ไม่เกินกลุ่มละ 10 คน	3	8.57
ไม่เกินกลุ่มละ 20 คน	15	42.86
กลุ่มละ 20-30 คน	11	31.43
กลุ่มละ 30-40 คน	6	17.14
ห้องเรียนที่เรียนวิชาเกษตรโดยเฉพาะ		
มี	19	54.29

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้แก้ไขข้อมูลใดๆ ด้วยวิธีการใดๆ

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน) N = 35	ร้อยละ
ไม่มี	16	45.71
- ใช้ห้องจัดเก็บอุปกรณ์	5	14.29
- ใช้บริเวณเรือนเพาะชำ	6	-
- ใช้บริเวณใต้ต้นไม้	5	-
กรณีที่โรงเรียนไม่ได้จัดสถานที่ปฏิบัติงาน (ความถี่)		
เลือกสถานที่ตามความเหมาะสม	5	-
ให้ปลูกต้นไม้ในกระถาง หรือให้		
นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน	4	-
ให้นักเรียนปฏิบัติเป็นกลุ่ม	3	-
ทำโครงการภายใต้การนิเทศ	3	-
ให้มีการปฏิบัติงานตามสถานที่		
หน่วยงานต่าง ๆ	2	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน) N = 35	ร้อยละ
การจัดสถานที่ปฏิบัติงานในการสอนภาคปฏิบัติ		
จัด	28	80.00
ไม่จัด	7	20.00
การกำหนดเนื้อหาวิชาเรียน (ความถี่)		
จัดเตรียมเองโดยการวิเคราะห์หลักสูตรและรวบรวมเนื้อหาจากแหล่งต่าง ๆ	25	-
สอนเนื้อหาตามหนังสือเรียน	10	-
ใช้เนื้อหาตามคู่มือแนวการสอนแนะนำ	8	-
หนังสือทางวิชาการ	2	-
การเตรียมการสอน		
ทำแผนการสอนตามเนื้อหาในหนังสือ	16	45.71
ทำแผนการสอนล่วงหน้าตลอดภาคเรียนและทำแผนการสอนเป็นรายคาบ	19	54.29

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน) N = 35	ร้อยละ
การจัดซื้อวัสดุฝึกวิชาเกษตร		
ขอซื้อได้ตลอดปีโดยใช้เงินบำรุง การศึกษา	6	-
ทำโครงการเสนอตามปีงบประมาณ/ ปีการศึกษาเพื่อขออนุมัติผู้บริหาร โรงเรียนก่อน	31	-
ใช้เงินรายได้หมุนเวียนในหมวดวิชา เก็บเงินจากนักเรียนแล้วแบ่งผลผลิต	6	-
คืนนักเรียน	0	-
หลักในการเลือกใช้สื่อและอุปกรณ์การ สอน (ความถี่)		
หาง่ายในท้องถิ่น	16	-
นักเรียนเข้าใจดีและเข้าใจเร็วขึ้น	6	-
สะดวกในการใช้	5	-
นักเรียนสามารถนำมาปฏิบัติเองได้	2	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.1 แสดงสภาพทั่วไปของการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร

(อันดับความสำคัญที่มีผลต่อความสนใจวิชาเกษตรของนักเรียน)

อันดับความสำคัญที่มีผลต่อความสนใจวิชาเกษตร ของนักเรียน	อันดับ					แต้ม คะแนน รวม	อันดับ ที่
	1	2	3	4	5		
ความพร้อมด้านอุปกรณ์อาคารสถานที่ สภาพของท้องถิ่น	12	8	7	1	1	114	1
การสนับสนุนวิชาเกษตรของผู้บริหาร	8	5	3	5	5	84	2
ผลงานด้านการเกษตรของโรงเรียน	6	4	1	3	5	69	3
ความพร้อมของครูผู้สอน (จำนวนเพียงพอ)	3	4	5	3	7	59	4
บุคลิกภาพของครูเกษตร	3	5	6	7	1	43	5
ความมุ่งหวังในการเรียนต่อของนักเรียน	1	3	3	5	3	39	6
ความสนใจของประชาชนและผู้ปกครอง	2	1	3	3	2	37	7
วิธีสอนของครูเกษตร	1	1	0	2	2	19	8
นักเรียนรุ่นก่อน ๆ	1	1	1	3	2	18	9
ความร่วมมือและเจตคติของบุคคลอื่น ๆ ในโรงเรียน	0	0	0	2	0	8	10
	0	1	0	0	3	7	11

ตารางที่ 2.2 (การจัดสถานที่ฝึกปฏิบัติงานของวิชาเกษตร)

รายการ	จำนวน (ความถี่)	พื้นที่โดยเฉลี่ย
การปลูกผักสวนครัว	5	2 ไร่
การเพาะเห็ด	3	60 ตร.ม.
การปลูกพืชผักทั่วไป	3	1.5 ไร่
การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ	3	80 ตร.ม.
การเลี้ยงไก่	3	100 ตร.ม.
การจัดสวน	3	20 ตร.ม.
กำรงานและอาชีพ	2	1 ไร่
การเลี้ยงปลาน้ำจืด	2	1 ไร่
เกษตรพื้นฐาน	2	1 ไร่
การปลูกไม้ผล	1	1 ไร่

จากตารางที่ 2 :

การคัดเลือกนักเรียนให้เรียนวิชาเกษตร พบว่า ส่วนใหญ่โรงเรียน กำหนดรายวิชาที่จะเปิดสอน แล้วให้นักเรียน เลือกจำนวนความถี่ 28 รองลงมา ให้นักเรียนเสนอชื่อวิชาที่จะเรียนได้อย่างเสรี จำนวนความถี่ 6

ความตั้งใจของนักเรียนที่เรียนวิชาเกษตร พบว่า ส่วนใหญ่มีความ ตั้งใจแต่ไม่มาก คิดเป็นร้อยละ 62.86 รองลงมาคือ ไม่ค่อยตั้งใจ คิดเป็นร้อยละ 31.43 สำหรับที่ตั้งใจมาก มีน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 5.71

ขนาดของกลุ่มนักเรียนที่เรียนวิชาเกษตร พบว่า ส่วนใหญ่เห็นว่า ขนาดเหมาะสมดีแล้ว คิดเป็นร้อยละ 42.86 และรองลงมาคือ กลุ่มค่อนข้างเล็ก คิดเป็นร้อยละ 25.71

จำนวนกลุ่มนักเรียนที่เรียนวิชาเกษตร ซึ่งมีการฝึกภาคปฏิบัติ พบว่า ไม่เกินกลุ่มละ 20 คน จะดีที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.86 รองลงมากลุ่มละ 20-30 คน คิดเป็นร้อยละ 31.3

ห้องเรียนที่เรียนวิชาเกษตร โดยเฉพาะส่วนใหญ่ จะมีห้องเรียน วิชาเกษตร คิดเป็นร้อยละ 54.29 และที่ไม่มีห้องเรียน คิดเป็นร้อยละ 45.71 ซึ่งจะใช้สถานที่บริเวณเรือนเพาะชำ บริเวณใต้ต้นไม้ และห้องจัดเก็บอุปกรณ์ เป็น สถานที่เรียนแทน

การจัดสถานที่ฝึกปฏิบัติงานในการสอนภาคปฏิบัติ พบว่า ส่วนใหญ่ โรงเรียนจัดสถานที่ปฏิบัติงานการสอนภาคปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 80.00 และไม่ จัดสถานที่สอนภาคปฏิบัติให้ คิดเป็นร้อยละ 20.00

กรณีที่โรงเรียนไม่ได้จัดสถานที่ปฏิบัติงาน พบว่า ส่วนใหญ่เลือกสถานที่ตามความเหมาะสม จำนวนความถี่ 5 และรองลงมาคือให้ปลูกไม้ในกระถาง หรือปลูกที่บ้าน จำนวนความถี่ 4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การกำหนดเนื้อหาวิชาที่เรียน พบว่าส่วนใหญ่จัดเตรียมเองโดยการวิเคราะห์หลักสูตร และรวบรวมเนื้อหาจากแหล่งต่าง ๆ จำนวนความถี่ 25 และรองลงมาคือ สอนเนื้อหาตามหนังสือเรียน จำนวนความถี่ 10

การเตรียมการสอนพบว่า ส่วนใหญ่ทำแผนการสอนไว้ล่วงหน้าตลอดภาคเรียน และทำแผนการสอนเป็นรายคาบ คิดเป็นร้อยละ 54.29 และทำแผนการสอนตามเนื้อหาในหนังสือเรียน คิดเป็นร้อยละ 45.71

การจัดซื้อวัสดุฝึกวิชาเกษตร พบว่าส่วนใหญ่ทำโครงการเสนอตามปีงบประมาณ/ปีการศึกษา เพื่อขออนุมัติจากผู้บริหารโรงเรียนก่อน มากที่สุดจำนวนความถี่ 31 รองลงมาคือ ใช้เงินรายได้หมุนเวียนในหมวดวิชา และขอซื้อได้ตลอดปี โดยใช้เงินบำรุงการศึกษา จำนวนความถี่เท่ากัน อย่างละ 6

หลักในการเลือกใช้สื่อและอุปกรณ์การสอนพบว่า ส่วนใหญ่จะเลือกใช้สื่อ และอุปกรณ์เพราะหาง่ายในท้องถิ่น จำนวนความถี่ 16 รองลงมาคือ นักเรียนเข้าใจดี และเข้าใจเร็วขึ้น ความถี่ 6

อันดับความสำคัญที่มีผลต่อความสนใจ ของนักเรียนที่เรียนวิชาเกษตร พบว่าความพร้อมด้านอุปกรณ์อาคารสถานที่ มาเป็นอันดับที่ 1 อันดับที่ 2 คือ สภาพของท้องถิ่น อันดับที่ 3 คือ การสนับสนุนวิชาเกษตรของผู้บริหาร อันดับที่ 4 คือ ผลงานด้านการเกษตรของโรงเรียน และอันดับที่ 5 คือ ความพร้อมของครูผู้สอน (จำนวนเพียงพอ) ตามลำดับ

การจัดสถานที่ฝึกภาคปฏิบัติงานของวิชาเกษตร พบว่า การปลูกผักสวนครัว มีพื้นที่มากที่สุด โดยเฉลี่ย 2 ไร่ และน้อยที่สุด คือ การจัดสวน พื้นที่โดยเฉลี่ย 20 ตารางเมตร

ตอนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในโรงเรียน

ตารางที่ 3 แสดงปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร ในโรงเรียน

ปัญหาและอุปสรรค	จำนวน (ความถี่)
<p>ปัญหาด้านสถานที่ฝึกปฏิบัติงานเกษตร</p> <ul style="list-style-type: none"> - ขาดแหล่งน้ำในการเพาะปลูก 6 - พื้นที่ไม่มีควมอุดมสมบูรณ์พื้นที่เป็นดินเหนียวขาดปุ๋ย 5 - โรงเรียนมีพื้นที่ทำการเกษตรน้อย 3 - ช่วงฤดูฝนถ้าฝนตกหนักจะทำให้หน้าท่วมแปลงเกษตร 3 - แปลงปลูกผักถูกรบกวนจากสัตว์เลี้ยงของชาวบ้าน 3 - ขาดโรงเก็บวัสดุอุปกรณ์การฝึกงานเกษตร 2 - ครูเกษตรมีน้อยไม่เพียงพอต่อการดูแลและควบคุมนักเรียนปฏิบัติงานด้านการเกษตร 2 - ขาดสถานที่ฝึกงานเกษตร 1 - สภาพดินส่วนใหญ่ เป็นดินเค็มไม่เหมาะสมต่อการเพาะปลูกพืช 1 	

เอกสารนี้เป็นเอกสารทสงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ปัญหาและอุปสรรค	จำนวน (ความถี่)
<p>ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดเนื้อหารายวิชา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ตำรา เอกสารทางวิชาการสำหรับครู-อาจารย์ และนักเรียน ใช้กันอย่างไม่ทันสมัย กับวิทยาการและเทคโนโลยี - ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรไม่มีโอกาสหาความรู้วิชาเกษตรที่ทันสมัยมาสอนนักเรียน 	<p>10</p> <p>2</p>
<p>ปัญหาการจัดหาวัสดุ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความพร้อมของวัสดุอุปกรณ์สำหรับการสอน วิชาเกษตรของโรงเรียนมีน้อยและไม่เพียงพอ - วัสดุไม่มีในท้องถิ่นจึงทำให้เกิดปัญหาในการเตรียมวัสดุฝึกงานเกษตรของนักเรียน - หมวกวิชาได้รับงบประมาณสนับสนุนจากโรงเรียนไม่เพียงพอ 	<p>12</p> <p>10</p> <p>8</p>

จากตารางที่ 3 :

ปัญหาด้านสถานที่ฝึกปฏิบัติงานเกษตรปัญหาที่พบส่วนใหญ่ คือ ปัญหาการขาดแหล่งน้ำ ในการเพาะปลูก จำนวนความถี่ 6 และปัญหารองลงมา คือ พื้นที่ที่ไม่มีความอุดมสมบูรณ์ พื้นที่เป็นดินเหนียว ขาดปุ๋ย จำนวนความถี่ 5

ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดเนื้อหาวิชา ปัญหาที่พบส่วนใหญ่ คือ ตำราเอกสารทางวิชาการสำหรับครู - อาจารย์ และนักเรียนใช้กันคว่าไม่ทันสมัยกับวิชาการและเทคโนโลยี จำนวนความถี่ 10 และรองลงมา คือ ครูอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ไม่มีโอกาสหาความรู้วิชาเกษตรที่ทันสมัย มาสอนนักเรียนจำนวนความถี่ 2

ปัญหาการจัดหาวัสดุ ปัญหาที่พบคือ ความพร้อมของวัสดุ อุปกรณ์สำหรับใช้ในการสอนวิชาเกษตร ของโรงเรียนมีน้อย และไม่เพียงพอ จำนวนความถี่ 12 รองลงมาคือ วัสดุไม่มีในท้องถิ่น จึงทำให้เกิดปัญหาในการเตรียมวัสดุฝึกงานเกษตรของนักเรียน จำนวนความถี่ 10 และหมวดวิชาเกษตร ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากโรงเรียนไม่เพียงพอ ความถี่ 10 และ 8 ตามลำดับ

ต้องการรับการฝึกอบรมด้านการสอน เพิ่มเติม(ความถี่)			
เทคนิคการสอนและวิธีการสอน	10	-	
การทำแผนการสอน	8	-	
การวัดผลและประเมินผล	6	-	
การใช้สื่อและอุปกรณ์การสอน	5	-	
การวิเคราะห์หลักสูตร	4	-	
จิตวิทยาของเด็กวัยรุ่น	4	-	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน) N = 35	ร้อยละ
การผลิตชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง	2	-
ต้องการรับการฝึกอบรมด้านการเกษตรเพิ่มเติม		
ไม่ต้องการ	1	2.86
ต้องการ (ความถี่)	34	97.14
- เทคโนโลยีการเกษตร	3	-
- การเพาะเห็ด	3	-
- การใช้ฮอร์โมนกับไม้ผล	3	-
- การใช้ดอกไม้ประดับ	3	-
- การใช้ปุ๋ยเคมี	2	-
- การเลี้ยงสัตว์เล็ก	2	-
- การจัดสวน	2	-
- เทคนิคการสอน	2	-
- การใช้เครื่องมือทางการเกษตร	2	-
- สัตวบาล	2	-
- พืชกรรม	1	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน) N = 35	ร้อยละ
- การเลี้ยงปลา	1	-
- การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ	1	-
- การผสมเทียม	1	-
- การเลี้ยงผึ้ง	1	-
- การขยายพันธุ์พืช	1	-
- การผลิตไม้ดอกเพื่อการค้า	1	-
ความต้องการปรับปรุงบุคลิกภาพ(ความดี)		
การพูด	27	-
กิริยาท่าทาง	10	-
มนุษยสัมพันธ์	10	-
ความกระตือรือร้น	9	-
การแต่งกาย	6	-
ความต้องการศึกษาต่อ		
ไม่ต้องการ	5	14.29
ต้องการ	30	85.71

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ได้เฉพาะในวงจำกัดเท่านั้น ไม่ควรเผยแพร่หรือทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน) N = 35	ร้อยละ
<p>ปริญญาตรี สาขาวิชา (ความถนัด)</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - เทคโนโลยีการเกษตร 	5	-
<ul style="list-style-type: none"> - เกษตรศาสตร์ 	4	-
<ul style="list-style-type: none"> - พืชกรรม 	1	-
<ul style="list-style-type: none"> - วิชาชีพรู 	1	-
<p>ปริญญาโท สาขาวิชา</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - บริหารการศึกษา 	5	-
<ul style="list-style-type: none"> - เทคโนโลยีการเกษตร 	4	-
<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการเกษตร 	3	-
<ul style="list-style-type: none"> - สัตวบาล 	2	-
<ul style="list-style-type: none"> - พืชศาสตร์ 	2	-
<ul style="list-style-type: none"> - พืชสวน 	2	-
<ul style="list-style-type: none"> - สถิติประยุกต์ 	1	-

ตารางที่ 4 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน) N = 35	ร้อยละ
ความต้องการด้านอุปกรณ์การสอนวิชา		
เกษตร		
วิดิทัศน์	13	-
สไลด์	8	-
แผ่นใส	5	-
หนังสือเอกสารประกอบการสอน	4	-
ความต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนการ		
สอนวิชาเกษตรกรรม		
สนับสนุนด้านงบประมาณ	9	-
สนับสนุนในด้านสื่อการสอน	7	-
สนับสนุนด้านอุปกรณ์การสอน	5	-
ให้ความสำคัญของการเกษตร	4	-
ให้ขวัญและกำลังใจต่อนักเรียน		
และครูผู้สอน	3	-
จัดพื้นที่การเกษตรให้เหมาะสม		
และปลอดภัย	3	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน) N = 35	ร้อยละ
เปิดสอนรายวิชาเฉพาะที่นักเรียนสนใจเท่านั้น	3	-
ความต้องการช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์		
จัดอบรมครูเกษตรในแต่ละเดือน	12	-
ให้คำแนะนำวิธีการสอนทางเกษตร		
ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด	10	-
ต้องการด้านวัสดุอุปกรณ์การสอนวิชา		
เกษตร	8	-
ต้องการให้ศึกษานิเทศก์มานิเทศบ้าง	5	-
ต้องการเอกสารเกี่ยวกับเนื้อหา		
ประกอบการสอนให้มาก	3	-
ต้องการฝึกอบรมจัดทำแผนการสอน	2	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4 :

ต้องการพัฒนาตนเองด้านความรู้ และทักษะทางการเกษตร มากที่สุด จำนวนความถี่ 30 รองลงมา ต้องการพัฒนาด้านความรู้ และทักษะในการสอน และการพัฒนาด้านบุคลิกภาพ ความถี่ 25 และ 24 ตามลำดับ

ต้องการรับการฝึกอบรม ด้านการสอน เพิ่มเติม พบว่าส่วนใหญ่มีความต้องการฝึกอบรมจำนวนความถี่ 10 รองลงมาต้องการอบรมเกี่ยวกับการทำแผนการสอน การวัดผลและประเมินผล การใช้สื่อและอุปกรณ์การสอน ความถี่ 8, 6 และ ตามลำดับ

ความต้องการรับการฝึกอบรมด้านการเกษตรเพิ่มเติม พบว่าส่วนใหญ่ต้องการคิดเป็นร้อยละ 97.14 และไม่ต้องการคิดเป็นร้อยละ 2.86 สำหรับความต้องการฝึกอบรมด้านการเกษตร ได้แก่ เทคโนโลยีการเกษตร , การเพาะเห็ด การใช้ฮอร์โมนกับไม้ผล ไม้ดอกไม้ประดับ ความถี่อย่างละ 3

ความต้องการปรับปรุงบุคลิกภาพ พบว่าส่วนใหญ่ต้องการปรับปรุงบุคลิกภาพด้านการพูดมากที่สุด จำนวนความถี่ 27 รองลงมาคือ กิริยาท่าทางและมนุษยสัมพันธ์ ความถี่อย่างละ 10

ความต้องการศึกษาต่อ พบว่าส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อ คิดเป็นร้อยละ 85.71 และไม่ต้องการคิดเป็นร้อยละ 14.29 สำหรับสาขาที่ต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาตรี ได้แก่ เทคโนโลยีการเกษตร และเกษตรศาสตร์ ส่วนระดับปริญญาโท ได้แก่ บริหารการศึกษา และเทคโนโลยีการเกษตร

ความต้องการด้านอุปกรณ์การสอนวิชาเกษตร พบว่าส่วนใหญ่ต้องการวิธีทัศนียภาพมากที่สุด จำนวนความถี่ 13 รองลงมาคือ สไลด์ และแผ่นใส ความถี่ 8 และ 5 ตามลำดับ

ความต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนการสอนวิชาเกษตรกรรม พบว่า ส่วนใหญ่การสนับสนุนด้านงบประมาณมากที่สุดจำนวนความถี่ 5 รองลงมาต้องการให้ผู้สนับสนุนด้านสื่อการสอน และอุปกรณ์การสอน ความถี่ 7 และ 5 ตามลำดับ

ความต้องการการช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์ พบว่า ส่วนใหญ่ต้องการให้จัดอบรมครูเกษตรในแต่ละเดือน จำนวนความถี่ 12 รองลงมาต้องการให้ศึกษานิเทศก์ ให้คำแนะนำวิธีการสอนทางการเกษตร ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ต้องการด้านวัสดุอุปกรณ์การสอนวิชาเกษตร และต้องการให้ศึกษานิเทศก์มาเยี่ยม บั๊ว ความถี่ 10, 8 และ 5 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ตารางที่ 5 แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะ	ความถี่
การแก้ปัญหาการขาดอุปกรณ์การสอน	
รัฐควรจัดงบประมาณไว้ซื้ออุปกรณ์ต่าง ๆ ให้มากกว่านี้	10
โรงเรียนควรให้ความสำคัญในการสอนวิชาชีพเกษตรให้มากยิ่งขึ้น ๆ ขึ้น	8
ขอยืมสื่อการสอนจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร	4
การพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา	
ควรจัดความพร้อมด้านสถานที่และอุปกรณ์การสอนวิชาเกษตร	4
ควรจัดให้มีการอบรมครูผู้สอนวิชาเกษตรในด้านความรู้และเทคโนโลยีที่ทันสมัย	4
ควรเพิ่มบุคลากรครู และจัดสรรงบประมาณเพิ่มขึ้น	3
ควรให้ความสำคัญในการจัดทำแผนการสอนวิชาเกษตร	3
ควรให้เด็กฝึกภาคปฏิบัติให้มากเพื่อเกิดทักษะความชำนาญ	3
ควรเปิดวิชาเลือกให้เหมาะสมกับท้องถิ่น	2
ควรสร้างกลุ่ม (ทีมงาน) ในการสอนวิชาเกษตร	2
ควรจัดให้มีการสัมมนา ทางวิชาการเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ด้านการเกษตร	2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนเวลาสำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาตเห็นาเบไซประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 5 :

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตร เพื่อพัฒนาหรือปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา แยกตามเรื่องและเรียงตามลำดับดังนี้

การแก้ปัญหาการขาดอุปกรณ์การสอน

- รัฐควรจัดงบประมาณไว้ซื้ออุปกรณ์ต่าง ๆ ให้มากกว่านี้
- โรงเรียนควรให้ความสำคัญในการสอนวิชาเกษตรให้มากยิ่งขึ้น
- ขอยืมสื่อการสอนจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร

การพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา

- ควรจัดความพร้อมด้านสถานที่และอุปกรณ์การสอนวิชาเกษตร
- ควรจัดให้มีการอบรมครูผู้สอนวิชาเกษตรในด้านความรู้และเทคโนโลยีที่ทันสมัย
- ควรเพิ่มบุคลากรครู และจัดสรรงบประมาณเพิ่มขึ้น
- ควรให้ความสำคัญในการจัดทำแผนการสอนวิชาเกษตร
- ควรให้เด็กฝึกภาคปฏิบัติให้มากเพื่อเกิดทักษะความชำนาญ
- ควรเปิดวิชาเลือกให้เหมาะสมกับท้องถิ่น
- ควรสร้างกลุ่ม (ทีมงาน) ในการสอนวิชาเกษตร
- ควรจัดให้มีการสัมมนาทางวิชาการ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ด้านการเกษตร

สรุป และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาสภาพทั่วไป ปัญหาอุปสรรคตลอดจนความต้องการ และข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอน วิชาเกษตรของครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตร ในระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดสตูล และ จังหวัดนราธิวาส จำนวนทั้งหมด 61 คนโดยสร้างแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้แบ่งออกเป็น 3 ตอนด้วยกัน คือ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 สภาพทั่วไปและปัญหาอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร ตอนที่ 3 ความต้องการและข้อคิดเห็นเสนอแนะในการพัฒนาและปรับปรุงวิชาเกษตรให้มีประสิทธิภาพของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร เครื่องมือเครื่องใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะปลายปิด และปลายเปิด

สรุปผล

ตอนที่ 1 สภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง ซึ่งส่วนใหญ่จะมีอายุระหว่าง 31-35 ปี ส่วนใหญ่แล้วนับถือศาสนาพุทธ สถานภาพสมรสแล้ว อายุราชการอยู่ระหว่าง 11-15 ปี ประสบการณ์ด้านการสอนมากกว่า 6 ปีขึ้นไป และจบปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต ตำแหน่งอาจารย์ 2 หน้าที่อื่น ๆ นอกเหนือจากการสอนส่วนใหญ่จะเป็นครูประจำชั้น ม.2 จำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์อยู่ระหว่าง 8-14 คาบ จำนวนนักเรียนที่สอน 21-30 คน ต่อห้อง และจำนวนครูไม่เพียงพอจึงทำให้ ต้องสอนวิชาอื่น ส่วนใหญ่จะไม่เคียดได้เข้ารับการฝึกอบรมด้าน

เทคนิคการสอน มีความสนใจงานเกษตร การจัดกิจกรรม ช.ก.ท. สาขาผลิตพืชมากที่สุด และพอใจที่จะสอนวิชาเกษตร และต้องการพัฒนาปรับปรุงการสอนให้ดียิ่งขึ้น

ตอนที่ 2 สภาพทั่วไปในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร

จากการศึกษาพบว่า การเปิดสอนวิชาเกษตรในโรงเรียนส่วนใหญ่โรงเรียนจะกำหนดวิชาที่จะเปิดสอนแล้วให้นักเรียนเลือก ความตั้งใจของนักเรียนส่วนใหญ่ตั้งใจแต่ไม่มาก และกลุ่มของนักเรียนเหมาะสมดีแล้ว ไม่เกินกลุ่มละ 20 คน และจำนวนห้องเรียนมีไม่เพียงพอ การกำหนดเนื้อหาก็ต้องจัดเตรียมเอง และได้มีการทำแผนการสอนล่วงหน้าไว้ และการจัดซื้อวัสดุฝึกวิชาเกษตร ส่วนใหญ่แล้วจะได้เงินงบประมาณของปีการศึกษานั้น ๆ และใช้เงินหมุนเวียนในหมวดวิชา ที่จะจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์มาสอนนักเรียน การเลือกใช้สื่อและอุปกรณ์ส่วนใหญ่แล้ว หาได้ง่ายในท้องถิ่นนั้น ๆ จะทำให้นักเรียนเข้าใจดี และเข้าใจเร็วขึ้น ส่วนความสำคัญและความสนใจวิชาเกษตรของนักเรียนในโรงเรียน และต้องการความพร้อมด้านอุปกรณ์ อาคารสถานที่ เป็นส่วนใหญ่ และการจัดสถานที่ฝึกปฏิบัติงานของวิชาเกษตร ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติงานเกษตรเกี่ยวกับการปลูกพืชผักสวนครัว และการเพาะเห็ดอย่างง่าย ล้วนแล้วแต่ นักเรียนทุกคนมีความสนใจที่จะเรียนวิชาเกษตร

ตอนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรค ในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในโรงเรียน

จากการวิจัยพบว่าปัญหาส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูงจะมีปัญหาเรื่อง ครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตรมีงานอื่นที่ต้องรับผิดชอบนอกเหนือจากการสอนมาก และการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร มีปัญหาด้านสถานที่ฝึกปฏิบัติงานเกษตรตลอด

แม้ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จนอาคารสถานที่ในโรงเรียน รวมถึงสภาพสิ่งแวดล้อม ขาดแหล่งน้ำในการ
เพาะปลูก เป็นปัญหามากที่สุด

สำหรับปัญหาและอุปสรรคอื่น ๆ ได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนด
เนื้อหารายวิชา เช่น ขาดตำรา การค้นคว้าทางวิชาการ ที่จะนำมาสอนนักเรียน
ครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตรไม่มีโอกาสหาความรู้ วิชาเกษตรที่ทันสมัยมาสอน
นักเรียน และวิชาเกษตรมีความสำคัญน้อย ในความเห็นของบุคลากรในโรงเรียน
ขาดงบประมาณที่จะจัดซื้ออุปกรณ์มาสอนนักเรียน

ตอนที่ 4 ความต้องการในการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรให้
มีประสิทธิภาพ

จากการวิจัยถึงความต้องการในการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน
ของครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตร พบว่ามีความต้องการอยู่ในระดับมาก แต่ต้อง
การศึกษาต่อระดับปริญญาโทสูงขึ้น เพื่อมีความรู้ประสบการณ์ นำไปสอนวิชาเกษตร
ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และต้องการพัฒนาตนเองด้านความรู้และทักษะ เกษตรต้อง
การรับการฝึกอบรมด้านการสอนเพิ่มเติม และต้องการปรับปรุงบุคลิกภาพ การพูด
และกิริยาท่าทาง ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และต้องการให้ศึกษานิเทศก์จัดคณาจารย์
ไปช่วยนิเทศ ส่งเสริมและแนะนำเพื่อพัฒนาคุณภาพ การจัดการเรียนการสอนวิชา
เกษตร เพื่อให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

สำหรับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะได้รวบรวมจากครู-อาจารย์ ที่สอนวิชาเกษตร ในชั้นมัธยมศึกษาในจังหวัดสตูล และจังหวัดนราธิวาส ซึ่งรวบรวมข้อเสนอแนะได้ ดังนี้

1. รัฐควรจัดงบประมาณไว้ซื้ออุปกรณ์ต่าง ๆ ให้มากกว่านี้ และโรงเรียนควรรีความสำคัญในการสอนวิชาที่เกษตรให้มากยิ่งขึ้น
2. ควรจัดความพร้อมด้านสถานที่ และอุปกรณ์การสอนวิชาเกษตร
3. ควรจัดให้มีการอบรมครูผู้สอนวิชาเกษตรในด้านความรู้เทคโนโลยีที่ทันสมัย และควรเพิ่มบุคลากรครู และจัดสรรงบประมาณเพิ่มขึ้น
4. ควรให้ความสำคัญในการจัดทำแผนการสอนวิชาเกษตร
5. ควรเปิดวิชาเลือกให้เหมาะสมกับท้องถิ่น เพื่อให้เด็กฝึกปฏิบัติให้มาก เพื่อเกิดทักษะความชำนาญ
6. ควรจัดให้มีการสัมมนาวิชาการเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ด้านการเกษตร เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนดียิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

1. วิชาการ กรม กระทรวงศึกษาธิการ. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533). กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว, 2533.
2. ไกรนุช ศิริพล. ความเป็นครู. กรุงเทพฯ:นิยมวิทยา, 2531.
3. บุญเรียง ขจรศิลป์. สถิติวิจัย. กรุงเทพฯ:ฟิลิปปส์เซ็นเตอร์, 2533.
4. ประเสริฐ ตันวงนาวิน "ความคิดเห็นของครูเกษตรที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรม หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษาที่ 12" ปัญหาพิเศษ คุรุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต. 2527. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
5. ปิฎฐะ บุญนาค. คู่มือวิชาเกษตรกรรม. กรุงเทพฯ:เฟื่องอักษร, 2514.
6. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. การจัดระบบการสอนการงานและอาชีพ. กรุงเทพฯ : ประชาชน จำกัด. มปพ.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7. ลักษณะ สมเชื้อ "ความคิดเกี่ยวกับการสอนงานเกษตรในระดับมัธยมศึกษาของครูเกษตรในระดับมัธยมศึกษา จังหวัดสุรินทร์" ปัญหาพิเศษครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2534.
8. วิเชียร ชัยโย "การสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาเกษตรของโรงเรียนกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี." ปัญหาพิเศษครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2530.
9. วิรัตน์ คำสวรรณ "ความคิดเห็นของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตการศึกษาที่ 11 ต่อการเรียนการสอนวิชาเกษตร ปีการศึกษา " ปัญหาพิเศษครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง, 2532.
10. สุชา และสุรางค์ จันทรเอม. สถิติเบื้องต้นและการประเมินผลการเรียน. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต, 2521.
11. สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ. การจัดการศึกษา. กรุงเทพฯ: นิยมวิทยา, 2529.
12. โสุม อุปมา "การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรมในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในกรุงเทพมหานคร" ปัญหาพิเศษครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2534.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 0050

คณะกรรมการอุดมศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๑ มกราคม 2538

เรื่อง ขอความร่วมมือกรอกข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการศึกษาและวิจัยเรื่อง ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชา
เกษตรของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร จำนวน ชุด

ด้วยภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า-
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้รับอนุมัติจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ และทบวงมหาวิทยาลัย ให้
ดำเนินการโครงการศึกษาวิจัย เรื่อง ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-
อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ในระดับมัธยมศึกษาทั่วประเทศ โดยให้ดำเนินการดังกล่าวในงบประมาณ
2538 ในการนี้ทางคณะผู้ดำเนินการวิจัยมีความประสงค์จะรวบรวมข้อมูลจากคณะครู-อาจารย์ผู้ทำการ
สอนวิชาเกษตรในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดของท่าน เพื่อนำไปชี้วิเคราะห์และนำผลการวิจัย
ไปใช้เป็นข้อมูลเพื่อพัฒนาหลักสูตร จัดกระบวนการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิด
ประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลสูงสุดต่อไป

ทางคณะผู้ดำเนินการวิจัยจึงเรียนขอความอนุเคราะห์มายังท่าน เพื่อให้โปรดให้ครู-
อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสังกัดของท่านได้กรอกข้อมูลตามความเป็นจริงลงในแบบสอบถามทุกตอน และ
ทุกข้อด้วย คำตอบและข้อคิดเห็นจากผู้ตอบ คณะผู้วิจัยถือว่าเป็นข้อมูลที่มีค่าอย่างยิ่งและใช้เพื่อประโยชน์ในการ
วิจัยเท่านั้น จะไม่ทำให้เกิดผลกระทบกระเทือนหรือเสียหายแก่คณะหรือบุคคลใด ๆ ผลของการวิจัยจะใช้
เพื่อการสร้างสรรค์ในการพัฒนาหลักสูตรและพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรโดยตรงเท่านั้น

อนึ่ง ทางคณะฯ ขอความกรุณาจากท่านโปรดส่งแบบสอบถามที่กรอกข้อมูลสมบูรณ์แล้ว
คืนกลับไปยัง ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้า-
คุณทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง ทม. 10520 ภายในวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2538
ด้วย หวังว่าคงจะได้รับความกรุณาจากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์)
คณบดี

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร

โทร. 3266052-6101 ต่อ 658,659

โทรสาร 3268506

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้เพื่อใช้ในการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
หรือสำเนา 3268506 นี้ขึ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เรื่อง ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของ ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาของประเทศไทย

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของท่าน เกี่ยวกับความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรที่ท่านรับผิดชอบ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1.1 เพื่อสำรวจปัญหาและอุปสรรคด้านการสอนและการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาเขตการศึกษาต่างๆของประเทศไทย

1.2 เพื่อสำรวจความต้องการของครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาเขตการศึกษาต่างๆของประเทศไทย

1.3 เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการสอนและการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาเขตการศึกษาต่างๆของประเทศไทย

1.4 เพื่อเปรียบเทียบความต้องการของครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาเขตการศึกษาต่างๆของประเทศไทย

1.5 เพื่อใช้ผลการวิจัยเป็นข้อเสนอแนะแก่ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังในการพัฒนาปรับปรุงการจัดการศึกษาเพื่อการผลิตครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

2. โปรดพิจารณาและตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความเป็นจริง ทั้งนี้เพื่อความสมบูรณ์และถูกต้องของการศึกษาและวิจัย

3. คำตอบและความคิดเห็นของท่านเป็นข้อมูลที่มีค่าอย่างยิ่งและสงวนไว้เป็นความลับโดยจะใช้ประโยชน์เพื่อการวิจัยในครั้งนี้เท่านั้น จะไม่ทำให้เกิดผลกระทบกระเทือนและข้อเสียหายใดๆ แก่ท่าน

ขอขอบพระคุณ

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โปรดกาเครื่องหมาย / ลงใน [ ] และเติมข้อความลงในช่องว่างที่กำหนด

โรงเรียน.....

จังหวัด.....

1. เพศ [ ] ชาย [ ] หญิง

2. อายุ.....ปี

3. นับถือศาสนา [ ] พุทธ [ ] คริสต์ [ ] อิสลาม
[ ] อื่นๆ (โปรดระบุ).....

4. สถานภาพการสมรส [ ] โสด [ ] สมรส [ ] หม้าย [ ] หย่าร้าง

5. อายุราชการ.....ปี

6. ระดับการศึกษา และสาขาวิชาเอก (โปรดระบุทุกระดับการศึกษา)

[ ] อนุปริญญา วุฒิ.....สาขาวิชาเอก.....

[ ] ปริญญาตรี วุฒิ.....สาขาวิชาเอก.....

[ ] ปริญญาโท วุฒิ.....สาขาวิชาเอก.....

[ ] ปริญญาเอก วุฒิ.....สาขาวิชาเอก.....

[ ] อื่นๆ (โปรดระบุ).....

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7. ตำแหน่งในปัจจุบัน

ครู   อาจารย์ 1   อาจารย์ 2   อาจารย์ 3

อื่นๆ (โปรดระบุ).....

8. ประสบการณ์การสอนวิชาเกษตร

เพิ่งเริ่มสอน   สอนมาแล้ว 1 ภาคการศึกษา

สอนมาแล้วเป็นเวลา.....ปี

9. หน้าที่อื่นๆ นอกเหนือจากการสอน

ครูประจำชั้น

หน่วยงานราชการ

แนะแนว

อื่นๆ โปรดระบุ.....

10. ในภาคเรียนนี้ท่านทำการสอนทั้งหมดสัปดาห์ละ.....คาบ

(โปรดระบุรายวิชาที่ท่านสอน)

1. วิชา.....ระดับชั้น.....จำนวนนักเรียน.....คน
จำนวน.....คาบ/สัปดาห์

2. วิชา.....ระดับชั้น.....จำนวนนักเรียน.....คน
จำนวน.....คาบ/สัปดาห์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. วิชา.....ระดับชั้น.....จำนวนนักเรียน.....คน
จำนวน.....คาบ/สัปดาห์
4. วิชา.....ระดับชั้น.....จำนวนนักเรียน.....คน
จำนวน.....คาบ/สัปดาห์
5. วิชา.....ระดับชั้น.....จำนวนนักเรียน.....คน
จำนวน.....คาบ/สัปดาห์
6. วิชา.....ระดับชั้น.....จำนวนนักเรียน.....คน
จำนวน.....คาบ/สัปดาห์

11. ถ้าไม่รวมรายวิชาที่สอนในภาคเรียนนี้ในรอบ 3 ปีการศึกษานี้ท่านได้สอนวิชาใดบ้าง
(โปรดระบุวิชาและระดับที่สอน)

1. วิชา.....ระดับชั้น.....
2. วิชา.....ระดับชั้น.....
3. วิชา.....ระดับชั้น.....
4. วิชา.....ระดับชั้น.....
5. วิชา.....ระดับชั้น.....
6. วิชา.....ระดับชั้น.....
7. วิชา.....ระดับชั้น.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

12. ท่านสอนซ้ำวิชาเดิมบ้างหรือไม่

ซ้ำ

ไม่ซ้ำ

13. ในกรณีที่ท่านสอนวิชาอื่น นอกเหนือจากวิชาเกษตรด้วยนั้นเพราะเหตุใด

จำนวนครูสอนวิชาอื่นไม่พอ

มีความสามารถในการสอนวิชานั้นอย่างดี

โรงเรียนเปิดสอนวิชาเกษตรน้อย

มีครูเกษตรหลายคน

อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

14. ในรอบ 3 ปี การศึกษาโดยเฉลี่ยท่านสอนสัปดาห์ละ.....คาบ

ภาคเรียนที่สอนมากที่สุด สัปดาห์ละ.....คาบ

ภาคเรียนที่สอนน้อยที่สุด สัปดาห์ละ.....คาบ

15. ท่านคิดว่าจำนวนคาบการสอนต่อสัปดาห์ของท่านมากหรือน้อย

มากเกินไป

ค่อนข้างมาก

เหมาะสมแล้ว

น้อยเกินไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

16. ท่านคิดว่าครูเกษรควรสอนสัปดาห์ละ.....คาบ จึงจะสามารถปฏิบัติงานได้ผลดี มีประสิทธิภาพที่สุด

17. ท่านเคยได้รับการฝึกอบรมในการสอนบ้างหรือไม่

ไม่เคย

เคย (โปรดระบุเรื่องที่ได้รับการฝึกอบรม).....

.....

.....

.....

18. ท่านเคยได้รับการอบรมด้านการเกษตรบ้างหรือไม่

ไม่เคย

เคย (โปรดระบุเรื่องที่ได้รับการฝึกอบรม).....

.....

.....

.....

19. ท่านได้รับการฝึกอบรมครั้งสุดท้ายกี่ปีมาแล้ว

ไม่ถึง 1 ปี

1 ปี

2 ปี

3 ปี

4 ปี

5 ปี

เกินกว่า 5 ปี

20. ท่านคิดว่าท่านต้องการปรับปรุงตนเอง เกี่ยวกับการเรียนการสอนในด้านใด

ไม่ต้องการ

ต้องการ (โปรดระบุ คอบได้หลายข้อ)

ความรู้และทักษะในการสอน

ความรู้และทักษะทางการเกษตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

[ ] พัฒนาด้านบุคลิกภาพ

[ ] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

21. ท่านต้องการรับการฝึกอบรม ด้านการสอนเพิ่มเติมหรือไม่

[ ] ไม่ต้องการ

[ ] ต้องการ (โปรดระบุ ตอบได้หลายข้อ)

[ ] เทคนิควิธีสอน

[ ] การวัดและประเมินผลการเรียน

[ ] การทำแผนการสอน

[ ] การวิเคราะห์หลักสูตร

[ ] การใช้และการผลิตสื่อการสอน

[ ] จิตวิทยาเด็กวัยรุ่น

[ ] การผลิตชุดการเรียนด้วยตนเอง

[ ] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

22. ท่านต้องการรับการฝึกอบรมความรู้และทักษะด้านการเกษตรเพิ่มเติมหรือไม่

[ ] ไม่ต้องการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

[ ] ต้องการ)โปรดระบุเรื่องที่ต้องการฝึกอบรมตามลำดับความ-
ต้องการสูงสุด

- .....
- .....
- .....
- .....

23. ท่านคิดว่าท่านต้องการปรับปรุงบุคลิกภาพในด้านใด

- [ ] การพูด
- [ ] การแต่งกาย
- [ ] กริยาท่าทาง
- [ ] มนุษยสัมพันธ์
- [ ] ความกระตือรือร้น
- [ ] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

24. ท่านต้องการศึกษาต่อหรือไม่

- [ ] ไม่ต้องการ
- [ ] ต้องการ (โปรดระบุระดับการศึกษาและสาขาที่ต้องการ)

[ ]ปริญญาตรี สาขา.....

[ ]ปริญญาโท สาขา.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

[ ] ปรินญาเอก สาขา.....

25. การคัดเลือกนักเรียนให้เรียนวิชาเกษตรนั้น โรงเรียนดำเนินการอย่างไร

[ ] ให้นักเรียนเสนอชื่อวิชาที่จะเรียนอย่างเสรี

[ ] โรงเรียนกำหนดรายวิชาที่จะเปิดสอนแล้วให้นักเรียนเลือก

[ ] โรงเรียนกำหนดรายวิชาและแบ่งนักเรียนตามความเหมาะสม

[ ] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

26. นักเรียนที่เรียนวิชาเกษตรที่ท่านสอนส่วนใหญ่มุ่งมีความตั้งใจเรียนมากน้อยเพียงใด

[ ] ตั้งใจมาก

[ ] ตั้งใจแต่ไม่มากนัก

[ ] ไม่ค่อยตั้งใจ

[ ] ไม่ตั้งใจเลย

[ ] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

27. โปรดจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุที่ท่านคิดว่ามีผลต่อความสนใจวิชาเกษตรของนักเรียนในโรงเรียนของท่าน 5 อันดับ

-..... การสนับสนุนวิชาเกษตรของผู้บริหาร

-..... ความพร้อมด้านอุปกรณ์ อาคารสถานที่

-..... ความพร้อมของครูผู้สอน (มีจำนวนเพียงพอ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- [ ] กลุ่มละ 20-30 คน
- [ ] กลุ่มละ 30-40 คน
- [ ] กลุ่มละ 40-50 คน
- [ ] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

30. วิชาเกษตรที่สอนมีห้องเรียนวิชาเกษตรโดยเฉพาะหรือไม่

- [ ] มี
- [ ] ไม่มี (ถ้าไม่มีท่านใช้สถานที่ใดเป็นที่สอน, โปรดระบุ).....

31. การสอนภาคปฏิบัติโรงเรียนได้จัดพื้นที่หรือสถานที่ปฏิบัติงานในวิชาของท่านหรือไม่

- [ ] จัด
- [ ] ไม่จัด (โปรดระบุสาเหตุ).....

32. ถ้าโรงเรียนได้จัดสถานที่ฝึกงานของวิชาที่ท่านสอน โปรดระบุว่าวิชาอะไรมีพื้นที่หรือสถานที่ฝึกงานจำนวนเท่าใด (ถ้าเป็นอาคารหรือสถานที่ขนาดเล็ก ระบุพื้นที่เป็นตารางเมตรได้)

วิชา.....จำนวนพื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

หรือ.....ตารางเมตร

--	--	--

วิชา.....จำนวนพื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

หรือ.....ตารางเมตร

--	--	--

วิชา.....จำนวนพื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

หรือ.....ตารางเมตร

--	--	--

--	--	--

33. ถ้าโรงเรียนไม่จัดสถานที่ฝึกปฏิบัติงานให้ท่านแก้ปัญหาอย่างไร

.....
.....
.....
.....

34. ท่านมีปัญหาด้านสถานที่ฝึกปฏิบัติงานวิชาเกษตรอย่างไร โปรดระบุปัญหาที่ประสบ

.....
.....
.....

35. ท่านต้องการให้โรงเรียนแก้ปัญหาเกี่ยวกับห้องเรียนและสถานที่ฝึกปฏิบัติงานวิชาเกษตรของท่านอย่างไร

.....
.....
.....

36. การกำหนดเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนรายวิชาท่านยึดอะไรเป็นหลัก

- จัดเตรียมเองโดยวิเคราะห์หลักสูตรและรวบรวมเนื้อหาจากแหล่งต่างๆ
- ใช้เนื้อหาตามคู่มือแนวการสอนแนะนำ
- , สอนเนื้อหาตามหนังสือเรียน
- , อื่นๆ (โปรดระบุ).....

37. ท่านมีปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดเนื้อหารายวิชาหรือไม่

[ ] ไม่มี

[ ] มี (โปรดระบุ).....

.....
.....

38. ท่านเตรียมการสอนด้วยวิธีใด

[ ] ทำแผนการสอนล่วงหน้าตลอดภาคเรียน และทำแผนการสอนเป็นรายคาบ

[ ] ทำแผนการสอนตามเนื้อหาในหนังสือเรียน

[ ] อื่นๆ (โปรดระบุ).....

39. การจัดซื้อวัสดุฝึกงานวิชาเกษตร ท่านปฏิบัติอย่างไร

[ ] ขอซื้อได้ตลอดปีโดยใช้เงินบำรุงการศึกษา

[ ] ทำโครงการเสนอตามปีงบประมาณ/ปีการศึกษา เพื่อขออนุมัติผู้บริหารโรงเรียนก่อน

[ ] ใช้เงินรายได้หมุนเวียนในหมวดวิชา

[ ] เก็บเงินจากนักเรียนแล้วแบ่งผลผลิตคืนนักเรียน

[ ] อื่นๆ (โปรดระบุ).....

40. ท่านมีปัญหาด้านการจัดหาวัสดุฝึกงานเกษตรหรือไม่

[ ] ไม่มี

[ ] มี (โปรดระบุ).....

.....
.....

41. ปัจจุบันวิชาเกษตรที่ท่านกำลังสอนอยู่ ท่านใช้สื่อและอุปกรณ์ประกอบการสอนชนิดใดมากที่สุด (โปรดระบุ).....

เหตุผลการเลือกใช้สื่ออุปกรณ์ชนิดนี้.....

.....
ปัญหาที่พบในการใช้และอุปกรณ์ตามที่ท่านระบุ

[ ] โรงเรียนไม่เคยมีสื่อชนิดนี้มาก่อน

[ ] มี แต่จำนวนไม่เพียงพอ

[ ] โรงเรียนขาดงบประมาณในการจัดซื้อ

[ ] มีสื่อและอุปกรณ์ แต่ขั้นตอนการเบิกใช้ยุ่งยาก

[ ] สื่อและอุปกรณ์ที่มีมักจะสูญหายเป็นส่วนใหญ่

[ ] สื่อและอุปกรณ์ที่มีมักจะสูญหายบ่อยๆ เพราะไม่มีอาคารและสถานที่เก็บ

[ ] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

42. โปรดให้ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาในข้อ 41

.....
.....
.....
.....
.....

43. ท่านต้องการใช้สื่อและอุปกรณ์ประกอบการสอนชนิดใดมากที่สุด (โปรดระบุจำนวน พร้อมเหตุผลประกอบด้วย)

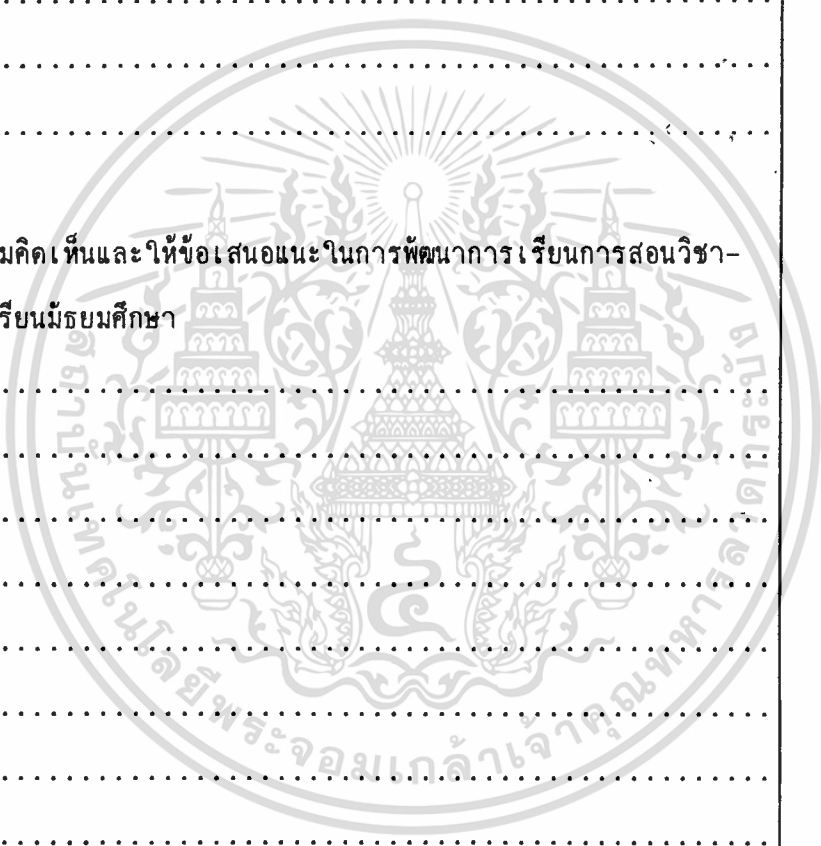
.....
.....
.....
.....
.....

44. ท่านต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนด้านการเรียนการสอนวิชาเกษตร อย่างไรบ้าง

.....
.....

45. ท่านต้องการความช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์ อย่างไรบ้าง

46. โปรดแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการเรียนการสอนวิชา-
เกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา

* ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ *

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการ... ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัด... ไปถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

